

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. PÉNTEK, október 21.

293. szám

Telefon: Kladohivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Pribicsevics

A parlament igazolási vitájának második napján a magyar kisebbség is szóba került. Ugy annak a szónoknak politikai sulya, aki a kérdést szönyegre hozta, mint maga az erre vonatkozó kijelentéseinek tartalma megérdemli, hogy foglalkozzunk vele ezen a helyen, amelyet közérdekű problémák megítélésére tartunk fenn.

Pribicsevics Szvetozár sorozta be a jugoszláviai magyarság politikai állásfoglalását a kormány választási módszerei ellen csoportosított érvek közé és a kormány bünéül róta fel, hogy magyarokkal szövetséget olyan nemzeti politikai vezetők megbuktatására, mint Trifkovic Márkó és Miletics Szlávko dr. Fölötte érdekes és jellemző azonban — és mi ennek a kidomborítására helyezzük a fősúlyt — hogy Pribicsevics a parlamentből kimaradt neves és tisztelt radikális politikusok nemzeti érdemei és a radikális-magyarpárti paktum gyakorlati ténye közt konstruált ellentét élet a magyarság felé a kisebbségi jogok teljes elismerésével tompította.

A politikus magatartásának vannak taktikai mozzanata, amelyek a viszonyok hullámzása szerint változnak és vannak tartósabb világszemléleti elemei, de ezek is az evolúció törvényének vannak alávetve. Pribicsevics úgy a kormányzat terén, mint az ellenzéki harc mezéjén egyenes gerinccel állotta meg a helyét s nacionalizmusában Radics Istvánnal és a nemzeti kisebbségekkel szemben megingathatatlanul állt. Annál figyelemreméltóbb, hogy a szinte dogmatikus pribicsevicsi következetesség is engedett méretségéből és a hittételszerű elvek revíziójával alkalmazkodott az idők követelményeihez. A kibékülés és együttműködés Radics Istvánnal, a visszaorientálódás a demokraták anyapártja felé és a nemzetiségi törekvések megértő méltánylása: láncszemei annak a lassu metamorfózisnak, amelyen Pribicsevics az elmúlt kilenc év alatt keresztülment. Az még lehet taktika, hogy Pribicsevics Trifkovic Márkóra és Miletics Szlávko-ra való hivatkozással akar kalapácsütést mérni a miniszterelnökre, de hogy a magyar kisebbséget — ha nem is a magyarpárti vezetőket, hanem a magyar népet — lehetőleg kimélni akarja, amikor a kalapácsal lesújt, az már nem pusztán taktika, annak motívuma egy megühdött gondolkodás mélyebb rétegében rejlik.

— Készen kell lennünk arra — mondja Pribicsevics — hogy más nyelven beszélő polgáraink számára megadjuk azt, amit más kormányoktól követelünk a mi nyelvűnkkel beszélő polgáraink számára. Egy évvel ezelőtt a független demokraták vezére egész másképp fogalmazta meg a kisebbségi jogok mértékét megszabó tézist és kijelentette, hogy a jugoszláviai kisebbségeket nem illeti meg több jog, mint amennyit az olaszországi szlávok élveznek. Ehhez képest a szerdai beszédben megnyilvánuló mentalitás nagyfokú haladást jelent, noha a konkrét esettel kapcsolatban, amely Pribicsevicset nemzetiségi politikájára újabb alapelvek hangsúlyozására készítette, a

jogkiterjesztés hajlandósága kissé bizonytalanul és homályosan bontakozik ki.

El nem képzelhető, hogy a jugoszláv nemzet ne követelné a parlamenti képviselet és a szabad politikai szervezkedés jogát más államok népességébe ékelt fajtestvérei számára. Pribicsevics szerint tehát ez a jog az ország területén élő nemzetiségektől sem vonható meg. Már pedig ennek a jognak birtokában a nemzeti kisebbségek szükségkép bekapcsolódnak az alkotmányos küzdelembe s így óhatatlan, hogy egy választási kampány során szembe ne találják magukat más pártokkal, amelyeknek lehetnek és vannak is nagytekintélyű, feddhetetlen jelle-

mű, kimagaslóan értékes vezérek és jelöltjeik. A kisebbségek a maguk természetesen érdekei szempontjából keresik ki a pártok közül szövetségeseiket anélkül, hogy szándékukban volna pálcát törni a többi párt celebritásai fölött. Ha mégis egyik-másik notabilitás a porondon marad, az a harc elkerülhetetlen velejárója s ezért a felelősség legkevésbé sem hárítható a kisebbségekre, amelyek a maguk emberein kívül a többi jelölésre semmi ingerenciát nem gyakorolnak. Abban a helyzetben, mintha Vukicsévics Vella nacionalis érdeket sértett volna, amikor Trifkovic Márkó és Miletics Szlávko dr. listái ellen magyar szavazatokat is igénybevette, tulajdon-

képpen a kisebbségi jogok olyan korlátozása lappang, amely ellenkezik a Pribicsevics beszédben egyébként kifejezésre jutott nemzetiségi politika szellemével.

A taktika fegyvereinek forgatása közben gyakran esnek hasonló logikai hibák, amelyeket a hadakozó felek alaposan ki is használnak egymás álláspontjának diszkreditálására. Mi felülemelkedünk az ilyen szempontokon és Pribicsevics beszédét a magyar kisebbségi helyzet fejlődésének távlatába állítva, örömmel állapítjuk meg, hogy a nacionalizmus legmarkánsabb képviselője az eddiginél sokkal nagyobb megértést tanúsít a nemzetiségek iránt.

A demokraták kedre halasztották a döntést a kormánykoalíció további fenntartásáról

Pérics Ninkó lett a parlament elnöke — A Radics-párt és a független demokraták Markovic Péra demokratát jelölték — Alelnökké Markovic Pérat és Hraznicát választották meg — Davidovics és hívei elégedetlenek

Davidovics benyújtotta lemondását a klubelnökségről, de a demokrata egyesülés klubja a lemondást nem fogadta el és bizalmat szavazott az elnöknek

Beogradból jelentik: A demokraták magatartása miatt már szerdán este feszült helyzet állott be és ennek hatása alatt állott csütörtökön is a politikai világ. Ugy a délelőtti, mint az esti órákban *valsághangulat uralkodott a kormánypártokban.*

A parlamenti elnökválasztás kérdése meghozta a demokratáknál a már régóta esedékes nyílt összejutkzést Davidovics tábora és Marinkovic hívei között.

akik az eddigi koalíció mellett vannak. A demokrata pártban lejátszódó események háttérbe szorították a parlamenti elnökválasztás kérdését is és a demokrata klub délutáni és esti ülésének eredményét nagy türelmetlenséggel várták a politikai körökben.

Már a reggeli órákban nagy élénkség volt a parlament folyosóin. Nyilvánosságra kerültek egyes részletek a demokraták szerdai üléséről és megállapítást nyert, hogy Davidovics szavazást akart provokálni abban a kérdésben, hogy *ki viselje a felelősséget a demokrata pártban a mai helyzetért*, miután ő a maga részéről a felelősséget elhárította. Erre a szavazásra azonban nem került sor, ami Davidovicsot és híveit elkeserítette.

Az elégtelenségnek Davidovics a csütörtöki demokratapárti klubülésen nyíltan kifejezést is adott.

Másrészt komplikálta a helyzetet, hogy csütörtökön reggel, még a parlament ülésének megkezdése előtt

az ellenzéki pártok váratlanul azzal a javaslattal állítottak elő, hogy a parlament elnökéül válasszák meg Davidovics Ljubát.

Pribicsevics és Radics reggel 9 órakor találkoztak és elhatározták, hogy

felajánlják a demokrata egyesülésnek Davidovics jelölését.

Arra az esetre, ha ezt Davidovics és a demokrata egyesülés nem fogadná el,

akkor *ők Markovic Pérat jelölik a parlament elnöki tisztségére.* Pribicsevics fel is kereste a demokrata egyesületet és közölte a vezetőtagokkal a javaslatot, hangsúlyozva, hogy csak abban az esetben jelölik elnöknek Davidovicsot, ha ehhez Davidovics és a demokrata egyesülés hozzájárul. A demokrata képviselők nagy része erről a javaslatról nem tudott és amikor utólag értesültek róla, azt hangoztatták, hogy *ők Davidovicsra szavaztak volna.*

A parlament ülése után több demokrata politikus *elkeseredetten támadta a demokratá minisztereket, akiket azzal vádoltak, hogy a klub hangulatával ellentétben kényszerítették a képviselőket, hogy Pérics Ninkóra szavazzanak.*

A demokrata klub ülése

A demokrata klub délelőtti ülése rendkívül izgatott hangulatban folyt le. Az ülésen dr. Spaho elnökölt és

kezében tartotta Davidovics Ljuba levelét, amelyben Davidovics bejelent, hogy lemond a demokrata egyesülés és a demokrata klub elnökségéről.

Ennek a levélnek felolvasására az ülésen nem került sor.

Az ülésen rövid ideig részt vett Davidovics Ljuba és hangsúlyozta, hogy a tegnapi ülésen névszerinti szavazást kellett volna elrendelni a felelősség kérdésében. Az ülésen több szónok is beszélt, így *Pecsis Dragutin*, aki élesen támadta a kormány demokrata tagjait és követelte, hogy

teremtssenek tiszta helyzetet arra nézve, hogy bennmarad-e a párt a kormányban.

Egy óra hosszat tartott az ülés, amelyről időközben Davidovics Ljuba eltávozott és eltávozott a parlamentből is. A demokrata klub ülését azzal szakították

felbe, hogy délután négy órakor folytatják.

Nem mondott le a postai ügyi miniszter

Ugyanebben az időben élénken tárgyalták a beogradi *Pravdanak* azt az értesülését, hogy *Kocić Vlahko postai ügyi miniszter lemondott.* Kocić állítólag azzal indokolta lemondását, hogy a demokrata miniszterek az igazolási vitában nem támogatták kellőképpen a radikálisokat. Ezeket a híreket azonban *Kocić Vlahko megcáfolta az újságírók előtt.*

A parlament ülése után az általános hangulat az volt, hogy a kormány mai összetételében tovább nem tarthatja magát és tisztázni kell a helyzetet a demokratákkal. A radikálisok körében azt hangoztatták, hogy az események fejlődésével meg vannak elégedve, miután garanciájuk van arra, hogy

Marinkovic kellő számú képviselőt tud maga köré gyűjteni és a muzulmánok is bent maradnak a koalícióban.

A demokraták ezzel szemben azt hangsúlyozták, hogy náluk nem kerül szakadásra a sor. Davidovics hívei különösen hangoztatták, hogy a pártegységet meg fogják őrizni, de kétségtelen, hogy a párt balfelé akar orientálódni.

A vajdasági demokraták követelése

Ami a vajdasági demokrata képviselők magatartását illeti, azoknak többsége szintén ezen az állásponton van. Mint megbízható forrásból értesülünk, arra az esetre, ha a demokraták továbbra is benn maradnak a kormányban,

a vajdasági demokrata képviselők külön követelésekkel fognak előállni

vagy az agrárreform, vagy a földművelési tárcát fogják követelni. Ezenkívül

különböző követeléseket támasztanak a közigazgatási állásokra vonatkozólag. A szubotici kerületben hat jegyző, a szombori kerületben egy főszolgabíró, nyolc jegyző és két aljegyző, a noviszadi kerületben

Megalakult a parlament tisztikara

A parlament csütörtöki ülésén a házszabályok értelmében megtörtént a parlament elnökségének megválasztása.

Bojovics Dragutin radikális indítványozta, hogy korelnöknek Szelic Jocát válasszák meg, akinek javaslatára négy ideiglenes jegyzőt választottak és három szavazási ellenőrt sorsoltak ki.

Tíz perces szünet után lefolytatták a titkos szavazást, amelynek eredménye a következő:

Leszavazott összesen 299 képviselő. Ebből 188 szavazat Perics Ninkóra, 100 pedig Markovics Pera demokrata részére esett.

11 szavazólap üres volt.

Az eredmény kihirdetését a radikálisok egyrésze tapssal fogadta, mire az ellenzékéről közbeküldötték:

— A kisebbség tapsol! Kétszázhatról lepadtak száznyolcvannyolcra! Szépen haladnak!

Kobasica: A kisebbség tapsol, de a többség választ.

Perics Ninkó azonnal elfoglalta az elnöki széket és rátértek a két alelnök megválasztására, amelynek eredménye a következő: Leadtak 292 szavazatot, amiből Markovics Pera demokrata 192, Hrasznica Halil bég muzulmán 192, dr. Sibenik Sztankó Radics-párti 91 és dr. Kramer Albert független demokrata 91 szavazatot kapott. Eszerint

Markovics Pera és Hrasznica Halil bég lettek a parlament alelnökei.

A titkárok választásánál Begyanin József klerikális 187, Popovics Dimitrije radikális 184, dr. Stevics Milán demokrata 283, Valter Lujó radikális 186 szavazatot kapott és így ezek lettek a parlament titkárai, míg a többi szavazat a következőképp oszlott meg: Bacsinics Rude Radics-párti 91, Koszanovics Pribicevics-párti 91, Kokanovics földművespárti 91, Uzunovics Nikola volt miniszterelnök 1 és Pivko független demokrata 1 szavazatot kaptak, 8 szavazólap üres volt.

Az új alelnökök elfoglalták helyeiket, mire Perics Ninkó rövid beszédet mondott.

— Képviselő urak! — kezdte beszédét, de Radics István közbeszólt:

— Most már parlament vagyunk!

Perics (folytatja): Köszönöm a bizalmat és kérem, támogassanak kötelességem teljesítésében. Én a házszabályokhoz és a parlament gyakorlatához fogok mindig ragaszkodni, a nép javát és a parlament tekintélyét tartva szem előtt. A parlamentre nagy feladatok és intenzív munka vár... Az az óhajom, hogy a parlament munkája legyen termékeny.

Végül bejelentette, hogy a parlament megalakulásáról nyomban értesíteni fogja a kormány elnökét és ha választ kap arra nézve, hogy Ófelsége mikor fogja megnyitni a parlament új ülésszakát, akkor meg fogja állapítani a legközelebbi ülés napját. A legközelebbi ülés napirend-

A demokrata klub esti ülése

A demokrata klub délután négyre összehívott ülését hét órákor még nem kezdték meg, mert sem Davidovics, sem Marinkovics, sem Szpaho nem jelentek meg. Davidovics végre háromnegyed hétkor megérkezett a klubba, ahol a képviselők nagy izgalommal várták már az ülés megkezdését. A hangulat a képviselők között a párt egységének megtartása mellett nyilatkozott meg, Davidovics lemondásáról azonban hallani sem akarnak.

Davidovics megérkezése után az elnöki szobában szélesebb körű konferencia kezdődött, amelynek végeztével megkezdődött a klubülés Ribar Iván elnöke alatt. Marinkovics és Szpaho nem vettek részt az ülésen, mert a minisztertanácsban voltak elfoglalva. Davidovics sem jelent meg az üléssteremben, amíg a klubhelyiségben tartózkodott.

Ribar Iván megnyitó beszéde elején hangsúlyozta, hogy

a demokrata klub Davidovics be-

egy főszolgabíró, tíz jegyző, a délbánati kerületben két főszolgabíró, tíz jegyző, a felsőbánati kerületben két főszolgabíró és tízenként jegyzői állást követelnek a vajdasági demokraták.

jére nézve azt a javaslatot tette, hogy azon válasszák meg az állandó bizottságokat.

Az ülés félegy órákor ért véget.

Vukicsevics miniszterelnök meg van elégedve

Az ülés után a képviselők megállapították, hogy a tizenegy üres szavazó lap a demokratáktól ered és hogy a radikálisok részéről is többen hiányoztak. Maga Vukicsevics miniszterelnök kijelentette, hogy az eredménnyel meg van elégedve. Egy radikális miniszter olyan kijelentést tett, hogy

a Pasics-csoport tagjai is mind leszavaztak Perics Ninkóra,

sőt azt követelték, hogy az ő szavazó-céduláikat jelöljék meg, hogy utólag meglehessen állapítani, hogy leszavaztak Perics Ninkóra. Valószínűnek látszik, hogy Markovics Pera elnökségére egy demokrata képviselő is szavazott.

A vajdasági radikális képviselők konferenciája

A vajdasági radikális képviselők csütörtök délután Lalosevics Jócó elnöklétével konferenciát tartottak. A konferencián jelen voltak a Vajdaságban megválasztott miniszterek is: Szubotics igazságügyminiszter és Sztankovics földművelésügyi miniszter. Az ülésről csak Nincics Momcsilo, Koszics Milán és a két magyarországi képviselő maradtak távol.

A konferencián elsősorban a községi választásokról volt szó. Popovics Đaka ismertette a kérdést. Utána Radics, Lalosevics, Sztankovics földművelésügyi miniszter és Szubotics igazságügyminiszter s más képviselők szólaltak fel. Szóba került a demokratáknak az az igénye is, hogy az eddignél nagyobb mértékben részesüljenek a közigazgatási hatalomban. A konferencián elhatározták, hogy az egyes képviselők járásaikról a választásokra szükséges adatokat a legközelebbi konferencia elé terjesztik. Azt is elhatározták, hogy a vajdasági radikális képviselők állandó kontaktushoz maradnak egymással.

A legközelebbi konferenciát a jövő szerdán tartják meg. A miniszterek megígérték, hogy a konferencián felmerülő kívánságokat támogatni fogják.

A radikális párt tárgyal a német párttal

A radikális párt tárgyalást kezdett a német párttal, hogy a német képviselők lépjenek be a radikális klubba. Ezzel kapcsolatban a német képviselők felkeresik Vukicsevics Velja miniszterelnököt. Dr. Kraft, a német párt vezére kinyomatta egy beszédét a németek iskolakívánságairól és a beszédet átnyújtotta több radikális képviselőnek. A radikálisok s a németek közti tárgyalások eredménnyel bíznak.

nyújtott lemondását semmiesetre sem fogadhatja el.

A szónok fejtegette Davidovics nagy érdemeit és kijelentette, hogy Davidovics nélkül a párt nem is volna a demokrata párt. Ezt a véleményt — mondta Ribar — osztják a demokrata miniszterek is. Javasolta, hogy ne fogadják el Davidovics lemondását és szavazzanak bizalmat a párt elnökének, ami Davidovics éljenése közben meg is történt.

Ezután Kumanudi Koszta dr. közoktatásügyi miniszter a távollevő Marinkovics külügyminiszter nevében is bejelentette, hogy

a demokrata miniszterek mindent el fognak követni, hogy a képviselők jogos kívánságait a kormányban keresztülvigyék.

és felhívta a képviselőket, hogy kívánságaikat közöljék a miniszterekkel. Együttal elmondotta, hogy milyen koncessziókat fog a párt követelni a radikális-

soktól. Bejelentette végül, hogy a legközelebbi klubülést a jövő hét keddjén fogják megtartani és ezen a miniszterek be fognak számolni a kormányban való működésükről és a jövőre vonatkozó tervükről.

Mijovics Áca erdőügyi és Angyeltnovics Grga törvényegységesítő miniszter ugyancsak felszólították a képviselőket, hogy közöljék a miniszterekkel kívánságaikat, majd végül bizottságot választottak az állandó parlamenti bizottságokba való jelölések megojtására.

Az ülésről a következő kommunikét adták ki:

— A demokrata egyesülés képviselő-klubja a mai ülésen

egyhangulag bizalmat szavazott Davidovics Ljubának és nem fogadta el lemondását a demokrata egyesülés, valamint a demokrata klub elnökségéről.

Felkérte Davidovicsot, hogy maradjon tovább is a klub élén. Ezután a klub megválasztott egy bizottságot a parlamenti bizottsági tagok jelölése céljából.

Az ülés után Davidovics barátai körében hangsúlyozták, hogy a döntést a de-

mokrata klub elhalasztotta ugyan, de a jövő keddi ülésen feltétlenül ki fogják provokálni a döntést a koalíció fenntartásának kérdésében. Demokrata körökben általában ez a vélemény, hogy a klub a radikálisokkal való kormánykoalíció fenntartása mellett fog dönteni.

Az első koncesszió a demokratáknak

A minisztertanács csütörtök esti ülése előtt Vukicsevics miniszterelnök tanácskozást folytatott Marinkovics külügyminiszterrel és Szpaho kereskedelemi miniszterrel, akik kifejezték, hogy a demokrata párt hangulata miatt feltétlenül szükséges olyan megegyezés, amely szerint miniszteri bizottságot alakítanak, amely a belügyminiszterium alá tartozó tisztviselők névsorát átvizsgálja és nem pártkölcsönös, hanem a tisztviselők alkalmasságát vizsgálva, nagyarányú revíziót hajt végre. A miniszterelnök hozzájárult az indítványhoz és a minisztertanács ebbe a bizottságba tagokul Unyovics és Sumenkovics demokrata, valamint Kocics és Popovics radikális minisztereket választotta.

Petljura merénylője Moszkva eszköze?

Izgalnak a Schwarzbarth-pő árgyalásán egy denunció levél miatt

Párisból jelentik: A Schwarzbarth-pőr csütörtöki tárgyalása általános felűnést keltő incidenssel kezdődött. Az elnök felolvasatott egy levelet, amelyet az ügy egyik tanúja Dajbrovsky juttatott el az elnök lakására és amelyben Dajbrovsky a III. Internacionálé által a világ minden részében folytatott kémkedésekkel és terrorselekedetekkel foglalkozik és azt állítja, hogy Schwarzbarth, akit már rég ismer, csak eszköze volt Moszkvának. A levél szerint a Petljura elleni merényletet már hosszú ideje készítették elő és a merénylet csak egyik láncszeme azoknak a merényleteknek, amelyeket a moszkvai Cséka szervezett meg. A Cséka Petljurában az ukrainai

függetlenség megszemélyesítőjét akarta eltenni láb alól.

A levél felolvasása után Schwarzbarth így kiáltott fel:

— Dajbrovsky, akit én emeltem ki a szegénységből és akit állandóan támogattam, gyalázatos Judds.

Schwarzbarth védője és a magánvadász jogi képviselője között ezután heves vita keletkezett, mert a védő azt állította, hogy Dajbrovsky 1918 óta többször szerepelt, mint agent provokator.

Az elnök a vitának úgy vetett véget, hogy felolvastatta Butakov ezredesnek, Petljura egykori tisztjének vallomását, amely szerint Petljurát a pogromokért semmiféle felelősség nem terhelte.

Örvendetesen halad a jugoszláv-magyar szellemi kapcsolatok kiépítése

Dr. Germanus Gyula budapesti keleti akadémiai tanár nyilatkozata beogradi tapasztalatairól és a jugoszláv közvéleménynek a magyar irodalom iránti érdeklődéséről

Budapestről jelentik: Germanus Gyula dr., a Keleti Akadémia tanára a napokban érkezett vissza Budapestre balkáni tanulmányutjáról. Germanus visszatérőben pár napot töltött Beogradban, ahol a legelőkelőbb jugoszláv köröknek a magyar irodalom iránti érdeklődéséről és a magyar-jugoszláv szellemi kapcsolatok folyamatban levő kiépítéséről

érdekes tapasztalatokat szerzett, amelyekről a következő nyilatkozatban számol be a Magyarország csütörtök esti számában:

— Még az elmúlt évben felkerestem Beogradban a Pen-Club titkárát, Vidakovics író, akit régebbről ismertem. Vidakovics bemutatott több jugoszláv írókat és ezekkel való első összejövetelünk feltűnt már az

a meleg érdeklődés és lelkesedés, amellyel az öregebb és fiatalabb jugoszláv írógárda a magyar szellemi élet iránt viseltetik.

Azóta egy év telt el. Amikor most néhány nap előtt bulgáriai és macedóniai tanulmányutamról ismét visszatértem Beogradba, azt tapasztaltam, hogy a tavaly tervezett feladatokat a jugoszláv írók hatalmas lépéssel vitték közelebb a megvalósuláshoz. Petrovics Szvetisláv a Knjzsevni Glasznik-nak, a legelőkelőbb folyóiratnak a szerkesztője rendelkezésére bocsátotta orgánumát: hogy abban kiváló műfordítók a művelt jugoszláv közönséggel megismertessék a magyar irodalmat. Petrovics Veljko, a kitűnő művész-író, lefordította Möricz Zsigmond, Babits Mihály és Kosztolányi Dezső néhány novelláját és közre-

adta a lapban. Ugyancsak a Knjzsevni Glasznik szerkesztője kért tőlem egy kimerítő tanulmányt a magyar irodalomról, amit Kállay Miklós irodalomtörténész írt meg, aki feladatának olyan derekasra felelt meg, a XX. század magyar irodalmáról írt, szerb nyelven megjelent essai-jét a jugoszlávok követendő mintának állították oda.

Több kiváló magyar írónak és műtörténésznek Jugoszláviába való meghívása is szóba került, hogy megismertessék velük Jugoszlávia archeológiai és művészettörténeti értékeit.

— Beogradban — folytatta Germanus Gyula dr. — olyan ünnepeltetésben volt részem, hogy zavarban voltam. Tudom, hogy ez a szívélyes fogadtatás, ez a lebilincselő vendégszeretet nemcsak az én személynemnek szól, hanem annak a magyar kulturának, amelynek egyik szerény munkása vagyok. Szerb előke-lőségek házában délutáni teákön, szerb írók által tiszteletre adott bankettekén azt a meggyőződést nyertem, hogy a jugoszláv nép őszinte tisztelettel viseltetik a magyar nép iránt

és mohón vágyakozik a magyar kultúra kincsének megismerése után.

A szerb nép a maga öserejii demokráciájában látja jövődjét biztosítva és ez az út, amelyen a magyar néppel találkozni és kibékülni akar.

A magyar kultúra, a magyar nyelv — fejezte be nyilatkozatát Germanus Gyula dr. — a mi legerősebb fegyvereink Beogradban.

Kilencszáz jelölt lesz Szuboticán Csütörtökön benyújtották a szuboticei Lloyd listáját — Pénteken véget ér a listák benyújtásának határideje

A szuboticei törvényszékhez csütörtökön délelőtt benyújtották a hetedik szuboticei listát, a Lloyd listáját, amelynek listavezetője *Manojlovics* Vladisláv dr., a Lloyd elnöke. A listán az első huszonöt név: dr. Manojlovics Vladisláv királyi közjegyző, a bácskai tartománygyűlés elnöke, Jakobcsics Imre bankigazgató, Zvekanov Antun építési vállalkozó, Roman Imre gyáros, Nicšin Milivoj kereskedő, Fester Gusztáv asztalos, dr. Fischer Jákó ügyvéd, Schréger Lajos nagykereskedő, Horváth József festő, Pavlovics Milos vasuti titkár, Vojnics-Tunics Péter kereskedő, Csudina Márton bankhivatalnok, Vojnics Antal mészáros, dr. Littman Zsigmond tisztviselő, Glied Vilmos malmos, Rizsányi Pál asztalos, Löventhal Henrik kereskedő, Franciskovics Gusztáv vasuti lakatos, Eisler Zsiga fakeskeredő, Vig Lipót fakeskeredő, Tumbász Simon cipész, Skala Vécó kereskedő, Székely Mátyás kereskedő, Spitzer Jakab festő, Lederer Emil gabonakereskedő.

Ezenkívül a szuboticei törvényszékhez csütörtökön, mint a lista benyújtására kitűzött utolsó előtti napon, még a következők nyújtották be a listát: *Horgosról*: Lazarevics Simon gazdálkodó Pasic-párti, *Adárról*: Szedmakov Miladin földmives radikálispárti, *Horgosról*: Fodor Miklós földmives, *Pacsiról*: Mijatov Milován, *Mai-Idjorsról*: dr. Kiss József földmives, *Csantavírről*: Liscevic Antal, *Szekicsről*: Becker Krisztián földmives.

A szuboticei törvényszékhez csütörtökön a szombori törvényszékéről is érkezett egy jelölőlista és pedig *Rigvicáról*. Ezt a listát, melynek listavezetője Pfarr Jakab németpárti, tévedésből a szuboticei törvényszék helyett a szombori törvényszékhez nyújtották be és miután Szomborban megállapították, hogy Rigvica a szuboticei törvényszékhez tartozik, a tévesen benyújtott listát hivatalból a szuboticei törvényszékhez tették át.

Szuboticán pénteken valószínűleg még két listát nyújtanak be: a független demokrata—Pasic-párti és a Radics-párti. Ezekkel együtt kilenc lista lesz Szuboticán és így a száz községi képviselői helyre *kilencszáz jelölt pályázik*.

Szomborban csak négy lista van

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Masirevics-tanfője a szerdán benyújtott összes listákat elfogadta. Pénteken újabb 27 listát nyújtottak be. Csütörtökön benyújtották a polgári blokk új listáját, ugyancsak csütörtökön nyújtották be a szociáldemokraták is szombori listájukat, amelynek listavezetője Beretics Iván szombori közműves.

Szomborból eddig négy listát adtak be: 1. A független munkáspárt, 2. városi kormánypárt, 3. polgári blokk, 4. szocialista lista. A szombori törvényszékhez csütörtökön délelőtt benyújtott listák a következők: *Srpski Miletics*: Poll Bernát német párt, *Pivnica*: Crnyanszki Péter földmives párt, *Csonopla*: Gyurkovics Sztipan Radics-párt, *Crvenka*: Stelcz Jován blokk, *Odzsaci*: Wilmann Jása blokk, *Popovac*: Bruker József blokk, *Grabovac*: Szivek József blokk, *Szelenese*: Kaics József radikális párt, *Torza*: Talhajmer Lajos blokk, *Srpski Miletics*: Amerspeck József blokk, *Parabuty*: Péter Jakab német párt, *Kula*: Adanics Sándor blokk, *Csonopla*: Spreitzer Lorenc német párt, *Kula*: Raskovics Vojin radikális párt, *Szombor*: Beretics Antal szocialista.

Benyújtották a becskeréki sportpárt és a zsidópárt listáját

Becskerékről jelentik: A becskeréki törvényszéken legutóbb benyújtották a *sportpárt* listáját, melynek élén *Mojics* Milorád, a becskeréki atlétikai alszövetség elnöke áll, a *független munkáspárt* listáját, melynek vezetője *Gromics* Milivoj munkás és a *zsidó párt* listáját, melynek listavezetője dr. *Huberth* Zsigmond ügyvéd, a zsidó hitközség elnöke.

Becskeréken eddig tizenkét listát nyújtottak be.

Noviszadi jelölések

A noviszadi zsidó listán az első husz jelölt a következő: dr. Lusztig Nándor hitközségi elnök, ügyvéd, dr. Sattler Mátyás orvos, Locker Vilmos kereskedő, Kohn Gyula József kereskedő, dr. Ziptisz Oszkár ügyvéd, dr. Nagy Ferenc ügyvéd, Schossberger Jenő kereskedő.

Olfner Oszkár kereskedő, Schwartz Egon kereskedő, Lampel József kereskedő, Rozenblüth Samu kereskedő, Goldberg Illés kereskedő, Löwenberg Arthur kereskedő, Pilischer Simon nyomdász, Müller Rudolf kereskedő, Schossberger

Ede kereskedő, Grossman Arnold kereskedő, Schwartz Lipót kereskedő, Flesch Lipót kereskedő, Jelenik Vilmos kereskedő.

Az önálló demokrata párt listájának első husz jelöltje a következő: dr. Mós

Alekszander volt főispán, ügyvéd, dr. Latincics János ügyvéd, dr. Nenadovics János főorvos, dr. Hadzsi Koszta ügyvéd, Miroszavljevics Lázár kereskedő, Rakics Dusán gazdálkodó, Mijatov Dragics gazdálkodó, Pankovics építészeti igazgatóhelyettes, Kolarovics Veszelin kereskedő, dr. Kalenics Radivoj orvos, dr. Petrovics Brankó tőzsdei főtitkár, Ruzsics Dusán tanár, Beics Glisa gazdálkodó, Mesterovics Boskó igazgató, Ljubisics Sztjevan gazdálkodó, dr. Petrovics Milos földbirtokos, Pavlovics Mihály hivatalnok, Markovics Boskó gazdálkodó, Neufitovics Iván kereskedő, Tikvics Szima iparos.

Október 29-én kezdi meg működését a magyar színház Szomborban

Lalosevics Joca és Racics Szima interveniáltak a színház érdekében

Szomborból jelentik: Földessy Sándor színtársulatának első előadását október 25-ikére tűzték ki Szomborban, a magyar színház megnyitását azonban technikai okokból október 29-ikére kellett halasztani. A színtársulat díszletei és a többi kellékek egy uszály hajón már megérkeztek Szomborba és ott van már a társulat néhány tagja is, de Földessy színigazgató a társulat zömével még nem érkezett meg.

A színtársulat működését egyébként egy régi rendelet következtében veszély fenyegette. A színigazgató ugyanis felmutatta Szomborban a belügyminiszter

rendeletét, amely szerint a társulat szabadon tarthat magyar nyelvű előadásokat. A szombori rendőrségen azonban őriznek egy régebbi közoktatásügyi miniszteri rendeletet, amely szerint idegen nyelvű előadást csak akkor lehet tartani, ha a szöveget előzőleg cenzurálták a közoktatási miniszteriumban. A rendőrség az esetleges zavarok megelőzése érdekében kérdést intézett a tartományi hivatalhoz, hogy melyik rendelethez alkalmazkodniék. A főispáni hivatal azt válaszolta, hogy a rendőrség alkalmazkodniék az illetékes miniszterium rendelkezéséhez.

Ez a válasz nem oszlatta el a kétségeket és ezért *Lalosevics Joca* és *Racics Szima* szombori radikális képviselő a radikális párt magyar vezetőségi tagjainak kérésére interveniáltak a belügyminiszteriumban, hogy a cenzura-rendeletet helyezze hatályon kívül, mert ez lehetetlenné tenné a színtársulat működését. A képviselők azt a választ kapták, hogy a belügyminiszter rendelete érvényes és a szindarabok szövegét sehová sem kell előzetes cenzurára bocsátani.

A belügyminiszterium határozata nagy megnyugvást keltett Szomborban.

Painlevé és tizennyolc kamarai képviselő kilépett a köztársasági szocialista pártból

A pártvezetőség konfliktusa a parlamenti frakcióval

Párisból jelentik: A köztársasági szocialista párt válságos helyzetbe került. A párt vezetősége felszólította a parlamenti frakciót, hogy

zárja ki kobeléből azokat, akik nem tagjai az országos pártnak, hanem csak a frakciónak.

A követelés elsősorban

Frémond külügyminiszter ellen irányul, aki a pártnak csak vendégtagja.

A parlamenti frakció a pártvezetőség felhívására azzal válaszolt, hogy 19 kamarai tagja, élén Painlevé

hadügyminiszterrel, bejelentette kilépését a köztársasági szocialista pártból.

A köztársasági szocialisták közti ellentét további fejleményei elé nagy érdeklődéssel tekintenek francia politikai körökben, és várják mit fog tenni párt.

Külföldi nyomásra enyhíti a magyar kormány a numerus clausust

A francia és angol zsidó szervezetek eljárják a Népszövetségnél a kérdésnek a decemberi ülésükön való tárgyalása érdekében

Nem a felekezeti, hanem a tehetség figyelembevételével fogják a numerus clausust alkalmazni

Budapestről jelentik: A magyar közéletet egészen váratlanul érte gróf Bethlen István miniszterelnöknek az egységspárt szerda esti érkeztelén tett bejelentése, hogy

a magyar kormány törvényjavaslatot fog beterjeszteni a numerus clausus törvény módosításáról.

Ez a bejelentés elsősorban politikai körökben keltett szenzációt és azt pártállás szerint különbözőképpen magyarázzák. Liberális oldalon azt remélik, hogy a numerus clausus enyhítése

a magyar kormány liberális politikájának első lépését jelenti

és azt további elhatározások fogják követni. A jobboldali politikusok viszont azt hangoztatják, hogy

a numerus clausus törvény módosítása külső kényszer alatt, genfi páncsszóra történik

és csak formai, mert a numerus clausus lényege meg nem változhat.

Ezzel a két ellentétes állásponttal szemben Bethlenhez közelálló helyen a miniszterelnök bejelentését úgy magyarázzák, hogy Bethlen személyes ígéretének beváltására készül, amikor

a numerus clausus olyan irányu megváltoztatását akarja keresztüli

vinni, amely nem faji vagy felekezeti megkülönböztetés szerint enged be az egyetemre a tanulni vágyó fiatalságot, hanem tehetség jogcímén.

Ez a változás gyökerében fogja orvosolni azokat a sérelmeket, amelyeket már esztendő óta panaszkodnak és viszont semmiféle szempontból sem eshet kifogás alá az a szándék, amely a numerus clausus szociálpolitikai elgondolását továbbra is fenn akarja tartani. Ebben a tanévben azonban már nem kerülhet sor a numerus clausus módosításra, mert a kultuszminiszter csak februárban vagy márciusban terjeszti elő a numerus clausust enyhítő törvényjavaslatot, amelyet a jövő tanév kezdete előtt fognak tárgyalni és késégtelen, hogy a javaslat körül még parlamenti viharok várhatók.

Politikai körökben utalnak arra, hogy az angol zsidók országos külügyi bizottsága és a francia zsidóság *Alliance Israélite* szervezetének megbízottja *Lucien Wolf* vezetése alatt a Népszövetség legutóbbi ülése folyamán megjelentek Genfben, hogy a Népszövetségnél eljárjanak az európai zsidóságot, mint vallási kisebbséget, illetve mint vallási kisebbséget érdeklő egyes jogosztások ügyében. Ezek közül egyik legfontosabb ügy volt a

magyar zsidóságot érdeklő numerus clausus

Lucien Wolf az angol és francia zsidóság nevében jegyzéket adott át a Népszövetség titkárságának, amelyben emlékeztet arra, hogy *Klebensberg* magyar kultuszminiszter nem tartotta be azt az ígéretét, amit 1925. december 12-ikén a népszövetségi tanács ülése előtt tett.

és amely szerint a numerus clausust a legrövidebb időn belül meg fogja szüntetni a magyar kormány és ezért a népszövetségi tanács e tárgyban hozott határozatának megfelelően

az angol és francia zsidóság képviselői arra kérték a Népszövetség titkárságát, hogy a decemberi ülésükre tűzze ki a numerus clausus kérdését végső döntés céljából.

Magyar politikai körökben ezzel szemben meg vannak győződve, hogy a magyar kormány a numerus clausus enyhítésére vonatkozó elhatározása teljesen független a külföldi zsidó szervezetek közbeépésétől, annál is inkább, mert mikor először erről volt szó, a magyar zsidóság a külföldi közvetítést elhatározta, mondván, hogy a numerus clausus megszűnését a belföldi viszonyok látsától várja.

A vajdasági polgármesterek értekezlete Belacrkván

A községi választás utáni teendőket beszéljük meg a konferencián

Belacrkváról jelentik: A jövő hét folyamán a vajdasági városok polgármesterei Belacrkván értekezletet tartanak, melynek napirendjén sok fontos kérdés szerepel.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa felkereste dr. Spajics Koszta polgármestert, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Mintegy két héttel ezelőtt hívtam meg a vajdasági városok polgármestereit, hogy Belacrkván értekezletre üljenek össze. Most beszéltem telefonon dr. Borota Branislav noviszadi polgármesterrel, a vajdasági városok szövetségének elnökével, aki közölte velem, hogy *a jövő hét folyamán okvetlenül összehívja a polgármesterei konferenciát.*

— Ezen a gyűlésen a vajdasági városokat érdeklő sok aktuális kérdés kerül napirendre. A cél: előkészületek a községi választásokra és hogy megállapítsuk az egyöntetű eljárást, amit a választások után mind a tíz vajdasági város követni fog.

Gimnázium eladó

Elfelejtették az állam nevére te-lekönyvezni a beogradi leány-gimnázium épületét

Beogradból jelentik: A beogradi bíróság különös polgári pert tárgyal, amelyben az állam a felperes. Azt kell megítélni, hogy *egy iskolaépület, amelyet az állam megvásárolt és kiízetett, valóban az állam tulajdona-e?* Ugy keletkezett a ritka jogeset, hogy öt évvel ezelőtt a közoktatásügyi minisztérium megvette kétmillió dinárért Fogler Jovan egyemeletes sarokházát s abban elhelyezte a leánygimnáziumot, de mind a mai napig nem történt meg az ingatlan telekkönyvi átírása.

Időközben Fogler Jovan vagyonát, a gimnáziumépületét is, zárlat alá helyezték a hitelezők és egy szétlapon hirdetemény jelent meg a Hivatalos Lapban, hogy *a gimnázium eladó.* Csak ekkor eszmélt rá valamelyik illetékes közeg, hogy itt végzetes feledékenység történt és a

kinostári ügyész sürgős keresetet adott be a bírósághoz, kérve, hogy a volt tulajdonost kötelezzék az ingatlan tehermentes telekkönyvi átadására.

A tárgyaláson az alperes ügyvédje kifejtette, hogy a közoktatásügyi minisztériumot terheli a felelősség, amiért a vételár kifizetése alkalmával nem kebeleztek be az állam tulajdonjogát az ingat-

lanra. Az eladó kész volt az átírás elintézésére és így nem Fogler Jovan, hanem az *akkori kormány tagjai viselik a felelősséget azért az anyagi kárért, amely az államot éri.* Az állam így kénytelen lesz kielégíteni a magánhitelezőket s csak azután állhat elő követeléssel Fogler Jovan ellen. A bíróság elhalasztotta az ítélethozatalt.

Sztrájkba lépnek a mozik, ha az állam nem szállítja le az adót

Harminc nap múlva beszüntetik az előadásokat

A moztulajdonosok országos szövetségének beogradi kongresszusa csütörtökön fejeződött be. A kongresszus szónokai nagyon élesen kikeittek a mozisokat sújtó rendszer ellen és határozati javaslatot hoztak, amelyben kívánásokat megjelöltek. A határozati javaslatot amelyet az összes illetékes minisztériumnak megküldtek, azzal fejezte be a kongresszus, hogy, ha a kormány nem hajlandó a kívánásokat teljesíteni, *az összes jugoszláviai mozik harminc nap múlva megszüntetik működésüket.*

Cvetkovics Gyoka beogradi moztulajdonos, a szövetség elnöke, ismertette a jugoszláviai mozik súlyos helyzetét. Rámutatott arra, hogy amíg a nyugati államokban a mozi a színházzal egyenrangumon ismerik el, addig nálunk vásári produkcióként kezelik. Ezenkívül más sérelmek is vannak. Ha egy államférfi az ifjúság hanyatlását akarja megakadályozni, ha valaki az állampénztár helyzetét szándékozik megjavítani, ha bármi segélyre van szükség — a mozikat sújtják különböző adóval. Támadja a cenzura intézményét. A mai napig senkinek sem jutott eszébe, hogy a színházakra, az irodalomra, a varietékre kiterjessze a cenzurát, csupán a filmre. A filmcenzurát a rendőrség, a tanítók tanárok és női egyesületek hajtják végre. *A cenzura legtöbbször a legszebb művészi alkotásokat vonja el a közönségtől.*

A legfontosabb kérdés az adó és illeték kérdés. Minden évben emelkednek a különböző adóterhek. Ma állami tartományi pátedó, városi illeték, tűzoltói

rendőri, rokkant illetékek vannak. Azonkívül filmbehozatali vám, állami adó, ami egy méter hosszú film után három dinárt tesz ki, az állami jegyek után fizetendő illeték, cenzura: taxa, bélyegilleték, cenzura-könyvesek és sok más minden. Mindezek az illetékek *a bruttó bevétel mintegy ötven százalékát teszik ki.* A múlt évben tizenöt millió dinár értékű film került behozatalra és ebből az államnak negyvenegy és fél millió dinár jövedelme volt. Több felhívás után határozati javaslatot terjesztettek elő, amit a kongresszus egyhangulag elfogadott. A határozati javaslat megállapítja, hogy a mindinkább érezhető gazdasági válság küllőben is elsősorban a mozikra súlyosodik és ezért a mozi adóterhek mellett *képtelenség a mozgiszínházak további fenntartása.* A javaslat kéri a pénzügyminisztert, hogy adókönyvtéseket eszközöljön és pedig úgy, hogy a negyvenezernél több lakosu városokban a mozik a bruttó bevétel husz százalékát, husz-negyvenezernél kevesebb lakosu városokban tizenöt százalék, huszezen alul tíz százalékot fizessenek összes adók címén az államnak. Az állami hatóságok ebből az összegből fizessék ki az önkormányzati hatóságokat. A memorandum továbbá kéri a tűzoltói, rendőri illetékek és a rokkant adó eltörlését. A tisztán kulturális és művészi filmek adómentesítését és a cenzura egységesítését követelik, hogy az iskolai hatóságok ne bírálhassák felül az előzetes belügyminiszeri cenzurát. A határozati javaslat végül kéri a pénzügyminisztert, hogy aka-

dályozza meg a tartományi és községi adóterhek esetleges emelését a jövőben.

A kongresszus ezután azt a határozatot hozta, hogy *amennyiben az állami hatóságok harminc napon belül nem teljesítenék a kongresszus jogos követeléseit, a moztulajdonosok kénytelenek lesznek a mozikat bezárni.* A határozati javaslatot csütörtökön küldöttség vitte el Markovics Bogdan dr. pénzügyminiszternek és a kormány több tagjának.

Megszökött a kovini tébolydából egy szombori aszony

Béacrkván fogták el a szökönyt

Belacrkváról jelentik: A városháza előtt posztoló rendőrőrszem szerdán este kilenc óra körül egy feltűnően viselkedő és hiányosan öltözködött nőre lett figyelmes, aki izgatottan sétált az utcán. Egy ideig figyelte és később igazolásra szólította fel. Az idegen hölgy összefüggő szavakat mondott, mire a rendőr előállította a főkapitányságra. Az ügyeltes rendőrtisztviselő azonnal kihallgatta az előállított nőt, aki elmondotta, hogy Predragovics Karolinának hívják, elvált felesége Greber Endre földművelőnek, aki a háború után osztrák állampolgárságot kapott és jelenleg Bécsben él. Szülei Szomborban laknak a Biscana-uca 1. szám alatt és apja Predragovics Koszta műszaki rajzoló. Őt szeptember 4-ikén a kovini elmebetegintézetbe szállították, ahol azóta gyógykezelés alatt állott.

Október 16-ikán egy alkalmas pillanatot felhasználva, sikerült az elmebetegintézetből megszöknie. Az udvaron sétált és egy őrzetlen pillanathoz a magas kőfalon átmászott és megszökött. Gajon keresztül *gyalog tette meg az utat Belacrkváig,* utközben a falusi emberek adtak neki valamit enni. Amikor teljesen összetörve és kiéhezve megérkezett Belacrkvára, egyenesen *Kindl* plébánost kereste és tőle éjjeli szállást kért. A pap azonban elutasította.

Csupics rendőrkapitány másnap ismét kihallgatta Predragovics Karolinát és telefonon érdeklődött a kovini elmebetegintézetnél. Az elmebetegintézet vezetője megerősítette az elmondottakat, mire Predragovics Karolinát kihallgatása után illetőségi helyére, Szomborba kísérték.

Buksi élete és halála

I. tá. Vitéz Miklós

Buksi megszületett. Ötödmagával született meg. Estére már csak egyedül Buksi szivta az anyja emlőjét. A többi testvérei eltűntek. Életben maradását Buksi kizárólag a szürkés fekete bodros szőrén hátul és a homlokán ékeskedő fehér foltnak köszönhette. Ezekért a fehér foltokért kegyelmezett meg ép neki anyja gazdája, a vincellér.

Buksi anyja sárgás, kopott szőrű, vézna, öreg kutya. Hűséges jószág: Bodri. Vagy tíz éve követte és szolgált a vincellérrel a különböző szőlőben. Öreg volt. Tán utolszor szoptat most is kutyakölyköt. Megadó, szelidtekintetű jószág, de éinek idején szigorú és éber őre a szőlőnek.

Naphosszat alig mozdult ki a kutyaoál szalmájáról. Enni is csak akkor evett, ha odavitték neki. Búksit szoptatta. Jószágosan tűrte, hogy a kis éhes bestia telhetetlen mohón cibálja az emlőt és haragos dőlködésekkel adja tudtára, hogy kifogvott a tej. Szelid nyalogatással igazította utba.

Buksi kis fekete orrát és vaksí szemét az élet semmi jele sem izgatta. Az egész világ létezéséről csak Bodri anyatején át szerzett tudomást. Egyelőre ez volt a mindenség, az élet tartalma és minden fitka.

Búksinak kinyílt a szeme. Kezdi észrevenni a dolgokat. Megismeri anyját. Tekintete kíváncsiskodik az ől nyílásán át az élet tágabb dimenzióiba. Sőt már ki is merészkedik. Odöngő-részes a járása. Szaglász keres, ismerkedik a környező dolgokkal. A macskával való találkozása elől kétségbeesett vonyítással menekül vissza az őlbe. Szaszatán ver a szíve. Nagyon meglepett az ismeretlen lénytől. Csak Bodri emlőjén felejt el a kiállott izgalmat.

Búksi háromhetes lett. Bolond játékos korszakba lépett. Kifogvhatatlan a csinytevésben. Kikezd az anyjával. Elküldi a kis csipkés fogaival az anyja lábát, vagy farkát és biz jó nagyokat harap bele. Bodri belemeleg a játéka és

óvatos harapdálásokkal tanítja kis kölykét az élet küzdelmeiben szükséges fogásokra. Buksi hálátlan lélek, rögtön anyja ellen fordítja a tőle tanultakat. Bodri elnézően tűri a szemtelenségét.

Búksi egyhónapos. Orra megnvül, kis buta hemloka kidomborodott, a fogai egészen kibujtak. Ugrál, látszik, ugat. Most már belekóstolt az anyatej után egyéb jóféle emivalóba is. Kicsit finyásan fogadja még a Bodri kosztját, ellenben nagyon jól érzi magát az urasági konyhában a szakácsnő mellett, aki a kis hízlelő jószágot különféle csont és egyéb jófalatokban részesíti. Kezd a konyhába szokni. Most már csak egyszerű-kétszer jut eszébe napenkint az anyja emlője. Bodri se szivelt már a szopását, mert apadóban van a teje és Búksi nagyokat harap bele. Ilvenkor fájdalommal mérgesen kap Bodri Búksit után. Búksi keservesen ugat, de abba-hagyja a szopást. Lassan egészen leszokik róla. És ezzel mintha végleg megglazulna Bodri és Búksi között a vérségi kapcsolat. Az anyja már nem követi azzal a fáradhatatlan érdeklődéssel kicsinye minden mozdulatát és életnyilvánulását, mint eddig.

Tán hathetes lehetett Búksi, mikor bekövetkezett a végső szakítás anyja és közötté. A dolog úgy esett, hogy Búksi ebéd után — mint rendesen — bent lezsolt a konyhában. Az uraságéknál nagy vendégség volt, vagy öt csirke csontja került ki a tányérokra. A szakácsnő összekaparta Búksi fájába és letette az asztal alá a gazdag fogást. Búksi öröngő éhséggel vetette magát a csont-halmazra. Ugy falta, hogy kétszer is majd megfult a torkán akadó csontlét. Megette vagy háromnegyedét. A hasa nekikömbölyödött és úgy feszült, mint a dob. Még egyet-egyét bele kóstolt a fájba, de már nem fért bele. Felnyevőten lombázkodott végig a tál mellett az asztal alatt. Nagyokat szuszogva rögtön el is aludt volna, ha a szakácsnő a csontmaradékra be nem szállítja a konyha előtt tisztességtudó távolból beszállító Bodrit.

Bodri éhesen és fájdalmas méltatlansággal nézte végig a folyosóról Búksit

telhetetlen falását, de mert tudta, hogy hívás nélkül nem szabad átlépnie a konyha küszöbét, meg sem kísérelte a bemenést. Most, hogy a szakácsnő szólította, kiszáradt torokkal, farkesóval, egyetlen ugrással a tál mellett termett és éhesen kezdte falni a csirke-csontokat.

Most következett be a dolog. Búksi, amint látja a mohón faló anyját, egyszerre irigven és dühödten talpra szokken, fogsírgorgatva ráveit magát a gyantulan evő Bodri hátára és beleharap. Bodri ugat egyet kinyíltában, kiejti száijából a csontot és visszaharapja Búksit. Búksi vonyitva támad újra neki. Bodri újra megharapja. Búksinak elég volt a leckéből. Sirva morogva, behuzott farkjával, kétségbeesetten rohant ki a konyhából.

Ettől kezdve végleg elhidegülték egymástól. Búksi ellenségesen nézett anyja után. Kerülte és rettenetesen irigykedett, ha a gazdája vagy a szakácsnő Bodrihoz szólt és nem öhozza.

Bodri is teljesen elfelejtette a vérségi kapcsolatot. Egy kis szemtelen tolakodásnak kezdte nézni a fiát, akit egykoron meg kellett leckéztetnie, ha csak végkép el nem akarja veszíteni a tekintélyét.

Kéthónapos korában következett el Búksi végzetes napja.

Nyári, szép meleg nap volt, olyan mint a többi. Búksi gondtalan és lustán nyult el a szőlőtöke árnyékában. A vincellérházból kirakták a butorokat és az ágyancműt. Nagytakarítás volt és azonkívül még valami, ami Búksi figyelmét rögtön magára vonta. A vincellér felesége egy két lábhasban füstölő, gözölő valamit tett le a szoba földre. Elszaporodott a svábbogár a lakásban és paprikás kenet gyújtott, hogy kifüstölje a sok bogarat. Búksi odasettenkedett a szobához. Behuzódott a kemence mellé és nagyvárakozással nézett a füstölő fazék felé. Gondolta, hogy fazék és füstölő, ebben nem lehet semmi rossz. Sőt!

A vincellérné nem vette észre, hogy Búksi bent van, becsukta az ajtót, rázarta és még rongyokat is tett a kü-

szőbre, hogy ki ne huzódiék a nehéz

Elmúlt egy-két óra. Délig senkinek se tűnt fel Búksi távolléte. Ebéd után a szakácsnő kezdte szólítgatni, hogy mi adjon neki, de Búksinak nyoma sem volt. Keresni kezdtek. Kijálozták a szőlő felé, meg az uton a nevet. De Búksi csak nem jelentkezett. A vincellér szidta, hogy csavargó. A szakácsnő nem nyugodott bele. Kereste mindenfelé. Így jutott el a bezárt vincellérakásig. Kérdezte, hogy nem maradt-e odabent Búksi?

— Dehogyan maradt! Csak nem bolond, hogy a kényfistben maradjon!

— Hátha mégis? Meg kellene nézni.

— Bizony nem nyitjuk ki az ajtót most.

— De hisz bentfullad így a szegény kis jószág?

Hát kinyitották az ajtót és Búksi ott feküdt. Elnyulva a földön szuszogott. Kis piros nyelve a fogai közt a földre ért. A kinyitó ajtó kisé megütötte a fejét. Vakkanított egyet és a következő pillanatban feltápáskodott, eszevesztetten menekült ki a szabadba. Fejét vállá közé huzva, alótt támogatva szaladással rohant ki. És most történt valami esodálatos.

Az ajtóval szemközt, a kerítés mellett felelt Bodri. Búksi ahogy a szabadba jutott, homályos tekintettel körülbordozta az udvaron és meglátta anyját, tén nem is az anyját, csak egy kedves, régi, sárga szőcsomót, ami nemrég az életet adta neki és nyalogató dőlködéssel ápolta.

És most egyszerre odafutott, szinte odarohadt Bodri lábához.

Kis buta fejét belefaragta Bodri lábát alatti az emlőköz és elkezdte szopni-szivni, rátapadva, behúzva, éhes, szomjasan. De csak egy-két pillanatra tartott az egész. Aztán lassan abbahagyta. A piros kis nyelve levitt az emlőről. Még nem eresztette el, sőt egyszerre a fogai összeréselődtek. Bodri dühösen kapott utána és felugrott. Az emlőjén nőbány véresepp. Megharapta Búksit.

De Búksi nem mozdult. Búksi nem élt.

Giesl báró memoárjai

A volt monarchia beogradi követe elmondja, hogy halt meg a szobájában néhány nappal a hadüzenet előtt Hartwig orosz követ

A világháború memoárodalma újabb kötettel szaporodott, báró Giesl Wladimir lovassági tábornok, aki 1914-ben beogradi követe volt az osztrák-magyar monarchiának és aki a végzetes ultimátumot a szerb kormányának átnyújtotta, nyilvánosságra hozta feljegyzéseit és visszaemlékezéseit husz esztendősbalkáni működéséről. A vaskos kötetet, amely a berlini Verlag für Kulturpolitik kiadásában jelent meg *Zwei Jahrzehnte im nahen Orient* címmel, lovag von Steinitz rendezte sajtó alá. Giesl báró a Balkánon töltött husz év alatt Konstantinápolyban, Athénben, Szófiában, Cetinijében és Beogradban volt akkreditálva részben mint követ, részben, korábban, mint katonai attasé; sok mindent láthatott és látott ahhoz, hogy könyve érdekes olvasmány legyen. Kétségtelenül az is. Érdekes emberekkel ismerkedett meg Giesl a balkáni politikusok között s tudja őket plasztikusan jellemzeni, azonkívül — mintha nem lett volna elég izgalmas a monarchia beogradi nagykövetségének helyzete a sarajevói merényletet követő napokon — egy szinte ponyvaregényizű fejezettel tette szenzációsabbá a sors Giesl élete könyvét: az ő szobájában halt meg köztudomás szerint néhány nappal a hadüzenet átnyújtása előtt Hartwig orosz nagykövet. Erről a szerencsétlen eseményről — amelynek kétségkívül sajnálatos befolyása volt a monarchia és Szerbia konfliktusának elintézési módjára, ha nem is olyan döntő jelentőségű, mint ahogyan Giesl véli — szól a most megjelent memoárok legérdekesebb fejezete.

A sarajevói merénylet napján Giesl báró Vichyben üdült, innen sietett hazába Bécsbe, hogy különböző utasításokat vegyen át. 1914 július 10-ikén érkezett vissza Bécsből a szerb fővárosba. Alig tette le a kalapját, máris telefonhoz kéréte Hartwig orosz követ, aki közölte vele, hogy sürgősen fel akarja keresni. Megállapodtak abban, hogy Hartwig este kilenckor meglátogatja őt az osztrák-magyar követségen. Noha a monarchia és Oroszország merőben ellentétes politikát folytattak a Balkánon, Hartwig és Giesl személyileg a legjobb barátságot tartották fenn és mint Giesl megjegyzi könyvében, Hartwig háza volt az egyetlen Beogradban, amelyet mint magánember is gyakran felkeresett. Ezen a napon Hartwig megbeszélésük szerint, pontosan megérkezett kilenckor s bár kocsin jött, teljesen ki volt fulladva, amíg a fogadószobába felért. Lihegve, töredezett szavakkal üdvözölte Giesl-t, aki feketével és cigarettával kínálta meg. Az orosz követ mind a kettőt visszautasította: csak a saját cigarettáját szívtá mindig, a feketekávé pedig orvosai eltiltották neki súlyos szívbaja miatt. Amikor ezzel melegeződött, a házigazda megégyezte, hogy jól tenné, ha egészségi állapotára való tekintettel szabadságra menne. Hartwig azt felelte, hogy csak a király szvecsarját akarja megvárni, amelyen személyesen meg kell jelennie, azután egy-két nappal el fog utazni az ausztriai Neuheim fűrdőbe. A beszélgetés a sarajevói merényletre terelődött. »Maintenant, cher ami — szólta Hartwig — j'ai quelques questions á vous, mais en ami, n'est ce pas.« (Most, kedves barátom, szeretnék öntől egyetmást kérdezni, de csak mint barátomtól, természetesen.) Biztosította Giesl-t, hogy az a hír, hogy az orosz követség zászlaját a gyászeset alkalmából nem eresztették felárbócra, nem igaz, ellenkezőleg, a zászló egészen Ferenc Ferdinánd temetéséig felárbócra volt eresztve, nyilván a szél fújta az épület homlokzatának díszítése mögé, úgyhogy nem lehetett látni. Hivatkozott arra, hogy éppen ő indítványozta a belga követnek, mint a beogradi diplomáciai testület doyenjének, hogy noha Ferenc Ferdinánd még csak trónörökös volt, a szuveréneket megillető gyászceremoniákat rendeljék el. »En voltam az első — mondotta Hartwig — aki a császári és királyi követségen gondoltam és résztvettem a gyászistentisz-

teleten is, hozzá még az osztrák vaskoronarenddel a mellemen.« Ennyi érv meggyőzte Giesl-t arról, hogy az orosz követség nem akarta a monarchiát brüsszkirozni s udvariasan tudomásul vette Hartwig kijelentéseit.

Az orosz követ ezután baráti és őszinte választ kért arra a kérdésre, hogy milyen lépésekre készül a monarchia Szerbiával szemben? Giesl azt felelte, hogy ez attól függ, milyen eredményt fog felmutatni a merénylet ügyében meginduló vizsgálat. Ha kiderül, hogy Szerbia távol állott a merénylet előkészítésétől, a császári és királyi kormány természetesen gondolni sem fog felelősségrevonásra; ellenkező esetben azonban meg fogja a büntösöket büntetni és kénytelen lesz gondoskodni arról, hogy a monarchia ellen agitáló szervezeteket csakugyan feloszlassák.

A két diplomata egyideig még beszél-

getett, majd Hartwig felkelt, megszorította az osztrák-magyar követ kezét és így szólta: »Merci, Vous m'avez soulagé et maintenant encore une chose, mais aussi en ami...« (Köszönöm, Ön megvigasztalt és most még egy kérdést, de szintén mint barát...) Hogy azonban mit akart kérdezni, azt soha többé meg nem tudta Giesl báró, mert Hartwig váratlanul visszahanyatlott a karszékre, onnan pedig a földre zuhant és hörögni kezdett. Giesl kiáltásaira elősietett felesége és egy szolgáló, hárman próbálták az eszméletlen Hartwigot magához téríteni, azonban eredménytelenül. Orvost hívtak, de az már holtn találta az orosz követet.

— Megrázó és éppoly kínos jelenet következett ezután — írja Giesl — megjelent Hartwig kisasszony, az elhunyt leánya von Strandmann orosz követségi titkár kíséretében és mint valami vizsgálóbíró, feltűnő módon szemügyre vette a szobát. Felvilágosított követelt az orvostól, hogy milyen körülmények között hunyt el atyja. A fiatal hölgy gyanakvó magaviseletéből nyilvánvalóan kitűnt, hogy lakószobát észírelen gyanakvóan kereste fel; megszagoltatta a

kőlnivizes üvegesét, amelynek tartalmával a haldokló homlokát bedörgöltük, kísérője ezalatt a cigarettamaradványokat vizsgálta és megkérdezte tőlem, hogy a nagykövet evett-e valamit? En elsiklottam ezek fölött a tapintatlanságok fölött és rendelkezésére bocsátottam Strandmannnak a követség eszáztermetét ideiglenes felelőváltásra; a titkár azonban ezt visszautasította.

Az orosz követ váratlan halálának a híre ilyen körülmények között természetesen óriási izgalmat keltett Beogradban; ebben az atmoszférában a békülékenység szelleme egyik oldalon sem kerelkedhetett felül. Hogy Giesl a békülékenység szellemét minden tőle telhető eszközzel győzelemre jutni igyekezett volna, az nem derül ki eléggé meggyőző erővel könyvéből.

» Wenn Ihr euch noch dies gefallen lasst, dann seid Ihr nicht wert, dass man euch an...« — mondotta Németország bécsi nagykövete, von Tschirschky néhány nappal a hadüzenet előtt a memoárok írójának.

És Giesl báró ezt a monarchia veréltelensége miatti szemrehányást jogosultnak érzi...

A szubotici rendőrség elfogta a legutóbbi betörések tetteseit

Két fogalkozás nélküli munkás fosztogat a hónapokon át a lakószobákat és üzleteket — Az egyik betörő egy magyarországi táblabíró fia

Huszonhét betörést ismertek be a rendőrségen

A szubotici rendőrség detektívjei szerdán elfogtak két gyanús embert, akikről a nyomozás folyamán kiderült, hogy betörők és

az utóbbi időben Szuboticián történt nagyobb betöréseket és lopásokat ők követték el.

Amióta a rendőrség hajsztát indított a Szuboticián vakmerően garázdálkodó tolvajok kézrekerítésére, egyre-másra kerülnek hurokra a betörések tettesei. A detektívek fáradhatatlan munkájának és ügyességének tudható be, hogy ismét sikerült két nagystíli, modern eszközökkel dolgozó, agyafurt betörőt ártalmatlanná tenni és ezzel egy csapásra fényt derített a rendőrség a Szende-féle ékszerkereskedésben, továbbá a Steiner-hörkereskedésben megkísérelt betörésekre és számtalan lopásra, melyeket ismeretlen tettesek a nyáron nyitvahagyott ablakon keresztül követtek el. Ezeknek a lopásoknak a tetteseit egy esetben sem sikerült elfogni, mert a tolvajok soha sem hagytak olyan nyomot, melynek alapján elindulhatott volna a nyomozás.

A gyanús séta

Szerdán az egyik detektívnek feltűnt az utcán egy kopott fiatalember, aki zsebredugott kézzel sétált le-föl az egyik Aleksandrova-utcai kereskedés előtt. A detektív egyideig figyelte a fiatalembert, akinek feltűnően intelligens arca volt, ami élénk ellentétben állott ruházatával. A fiatalemberen szürke kiskabát, kopott, gyűrött barna nadrág és szennyes ing volt. A detektív odalépett hozzá és igazolásra szólította fel. A fiatalember zavarába jött, zsebébe nyúlt és onnan egy munkakönyvet húzott elő.

A munkakönyv Szombati Mihály ceglédi születésű szobafestősegéd nevére szól.

A titkosrendőrnek gyanús volt a fiatalember zavart viselkedése és előállította a rendőrségre. Szombati vallatásra fogták, de a fiatalember egyre erősítette, hogy ő becsületes szubotici mészárossegéd, csak jelenleg nincs állása. Mikor a lakása felől érdeklődtek, Szombati gondolkodni kezdett, aztán azt felelte, hogy nincs lakása. Ez végképpen gyanússá tette az esetet és felhívták dr. Momirovics Veljkó főkapitányhelyettes figyelmét Szombatiára.

A fiatalembert, aki nagyon izgatott volt, a főkapitányhelyettes elé vezették, aki felszólította, hogy mondja el, kicso-

da, hol lakik és mivel foglalkozik. Szombati elmondotta, hogy a VIII. körben van lakása.

Áruraktár a padláson

Szombatit őrizetbe vették, anélkül, hogy tovább faggatták volna, de ugyancsak detektívek mentek ki a megjelölt házba és házkutatást tartottak. A házkutatás meglepő eredménnyel járt, amennyiben

a ház padlásán nagymennyiségű ruháment, értéktárgyakat, szöveteket és egyéb holmikat találtak.

közöttük egy vadonatúj biciklit. A detektívek megkérdezték az egyik lakót, Sokesics Nesztor negyvennégy éves munkást, hogy ki a bicikli. Sokesics azt mondotta, hogy a bicikli egy fiatalembertől vette háromszáz dinárért, aki azt is megígérte neki, hogy megszerzi a biciklihez szükséges igazolványokat is.

— Hogy hívják azt a fiatalembert? — kérdezték a detektívek.

— Nem tudom, nem kérdeztem meg a nevét.

Sokesics Nesztót, aki nagyon gyanúsán viselkedett, felvitték a rendőrségre, ahol kihallgatták. Sokesics semmiről sem akart tudni, mire eselhez folyamodtak. A kihallgatást végző rendőrtiszt így szólta hozzá:

— Mit tagad, a biciklit Szombatitól vette. Ismerje be, hogy a padláson talált holmikat lopták. Szombati már mindent beismer.

Sokesics Nesztó egy pillanatig habozott, aztán dőlt belőle a szó. Elmondotta, hogy

Szombatival együtt Szuboticián huszonhét helyen követtek el betörést.

Sorban elmondotta azokat a helyeket, ahol megfordultak. Ők kíséreltek meg betörést Mijatov Tósa rendőrkapitány-nál, Gyorgyevics Milivoj hivatalnoknak a Szegedi-szőlőkben levő lakásán és Krnajszi városi főtisztviselő lakásán is ők fosztották ki. Sokesics Nesztó töredelmes vallomása után a rendőrség szerdán befejezte a kihallgatásokat és mind a két betörőt előzetes letartóztatásba helyezték.

Szobafestősegédből betörő

Csütörtökön délelőtt újból elővezették Szombati Mihályt, aki elmondotta kalandos pályafutását.

— Apám most Cegléden táblabíró.

Egyik bátyám diplomáciai tisztviselő Budapesten, másik bátyám Szegeden huszári őrhadnagy. Hatan voltunk testvérek, de én hat évvel ezelőtt elszöktem hazulról. Hét gimnáziumot végeztem, de nem volt kedvem tovább tanulni. Először Magyarországon bolyongtam és úgy éltem, ahogy tudtam. Becsületes ember akartam lenni, ezért Halason kitanultam a szobafestőmesterséget. Azután Jugoszláviába jöttem, voltam Noviszadon, Szomborban, Szentán, másfél évvel ezelőtt jöttem Szuboticiára. Eleinte mint segéd dolgoztam, de a nők és a rossz társaság miatt zülleni kezdtem.

Dr. Momirovics Veljkó kérdésére elmondja, hogy az utóbbi időben lopásokból és betörésekből tartotta fenn magát. Szövetkezett Sokesics Nesztóval, aki szubotici lakos és így ismeri a helyzetet. Együtt követték el a lopásokat és a betöréseket, melyeknek technikai részét mindig az elzüllött urigyerek, Szombati Mihály végezte. Sokesics csak őrt állt és a lopott holmit értékesítette.

Csütörtökön délelőtt szembesítették a két betörőt és ekkor a nyomozás új szenzációs részletekkel gazdagodott. Sokesics Nesztó és Szombati Mihály beismerték, hogy

ők kísérelték meg a betörést Szende Oszkár ékszerüzletébe, de vállalkozásuk sem itt, sem pedig Steiner hörkereskedésében nem járt eredménnyel.

Kis lopásokból éltek, de amióta a rendőrség figyelte az orgazdákat, nehéz volt a lopott tárgyakat értékesíteni.

A Szent Teréz-templomot is ki akarták fosztani

A vallatást folytatták tovább és Szombatinak mindig újabb és újabb esetek jutottak eszébe.

Beismerték, hogy Návay István szobafestője is ők törtek be.

de a szöveteket nem merték áruba bocsátani, mert az újságokból értesültek, hogy a rendőrség nyomában van a tetteseknek. Állandó izgalomban éltek a gyakori razzák miatt is és mikor Adamcseket és társát elfogták, napokig nem mertek kimozdulni a lakásból.

Szombati kihallgatása közben hirtelen odafordult Momirovics Veljkó főkapitányhelyetteshez:

— A Szent Teréz-templomot is ki akartuk rabolni — kapitány ur. — Már megbeszéltük, hogy elrejtőzünk lent a kórusban és éjszaka elvisszük az aranyakat, de akkor eszembe jutott, hogy ezért tíz év fegyházbüntetés jár.

— Hogy jutott ez eszébe? — kérdezte a főkapitányhelyettes?

— Apám törvénytörő bíró és onnan tudom — felelte Szombati.

Ekkor az izgalmas kihallgatást félbeszakították és három detektív kíséretében Szombati és Sokesicsot elvitték a betörések színhelyére.

Délután két órakor indult el hat detektív a két betörővel. Egyik csoport Szombati kísérte, a másik csoport Sokesics Nesztort. A két csoport külön-külön haladt és Szombati is és Sokesics is sorhajárták azokat a helyeket, ahol a lopásokat elkövezték.

Szombati Mihályt kísérő detektívek csoportja délután öt órakor érkezett vissza a rendőrségre. A fiatal betörő egészen összetört és a detektíveket is kifárasztotta a hosszú séta.

Tizenhét helyen jártak és Szombati mindeniütt pontosan megmutatta, hol ment be a lakásba.

Részletesen elmondotta, hol állt Sokesics, miáltal ő dolgozott.

A lopásokat mindig előre megbeszélte ter szerint hajtották végre. Sokesics mentek olyan helyre, ahol a terepet nem ismerték, kivéve, mikor alkalomadtán lopóztak be nyitott ablakokon. Ilyenkor Sokesics Nesztort az ablak alatt állt és neki adogatta ki Szombati a lopott tárgyakat, aki be se várta társát, előre ment a zsákmánnyal.

A betörő könnyezik

Csütörtökön délután a helyszíni szemle befejezése után újból kihallgatták Szombati.

A fiatal értelmes arcú fiu udvariasan köszön, mikor bevezetik a főkapitányhelyettes szobájába. Szöke haja van és kék szeme. Arca beretváltatlan. Termete magas, erőteljes. Vékony kabátja alól kilátszik inge, gallérja nincs.

Mialatt a detektívek megteszik jelentésüket, Szombati nyugodtan ül egy széken. Momirovics főkapitányhelyettes szeliden szól hozzá. Szombati értelmesen felel a kérdésekre, nem tagad. Mikor a főkapitányhelyettes azt kérdezi tőle, mit szól az apja, ha ezt megtudja, Szombatinak könnyelábad a szeme, nem fél és alig tudja a zokogást visszafojtani.

Szombati, aki nagyon összetört, visszaviszik a fogdába. Este hat óra és Sokesics Nesztort kísérő detektívek még nem tértek vissza a helyszíni szemlékről.

A rendőrség a helyszíni szemlék után Szombati és Sokesics bűnlajstromának összeállításán dolgozik. Pénteken a károsultakat hallgatják ki. A házkutatás alkalmával

rengeteg lopott holmit találtak a betörők rejtékhelyén melyeknek értékét lehetetlen volt felbecsülni.

A lopott dolgokat a rendőrségre szállították és a nyomozás befejezése után visszaadják a károsultaknak. Szombati vallomása szerint

a lopott tárgyaknak csak kis részét sikerült értékesíteni.

Momirovics Vejljó főkapitányhelyettes munkatársunknak elmondotta, hogy véleménye szerint ezzel a fogással sikerült a Szubotica működő utolsó betörőtársaságot is lefűteni. A nyomozást egyébként még folytatják, mert nem lehetetlen hogy Szombatinak és Sokesics Nesztornak bűntársaik is voltak, sőt egyes jelekből következtetve ezt bizonyosra veszi a rendőrség.

Két szakasz rendőr, öt lovasrendőr és detektívek tartják fenn a rendet a SzAND—Bácska bajnoki mérkőzésén

A szubotica rendőrség elejét akarja venni a futballbotrányoknak

A szubotica rendőrség — mint ismeretes — nyomozást indított a vasárnapi futballbotrány ügyében és kihallgatta mindazokat a játékosokat, akik a veredésben résztvettek. Ezzel egyidejűleg a rendőrségen megindultak a tanácskozások arra vonatkozóan is, hogy a jövőben milyen intézkedésekkel vegyék elejét a vasárnapi botrányhoz hasonló esemény megismétlődésének. A rendőrség annál is inkább szükségesnek tart, fokozottabb óvintézkedéseket, mert évekként ezelőtt egy botrányba fult futballmérkőzés emberáldozatot is követelt és legutóbb is, csupán Prodanovics Mladen rendőrkapitány erélyes fellépésének tulajdonítható, hogy a veredésnek nem

letek súlyosabb bűntügyi következményei és csak kevésbé veszélyes sérülésekkel uszták meg a botrányt.

A rendőrségen elhatározták, hogy a jövőben a futball meccsokra, nagyobb fényűző rendezvényeket vezényelnek ki, mint eddig szokásban volt. A novemberben lejátszandó SAND—Bácska bajnoki mérkőzésre kivételesen két szakasz rendőrt, öt lovasrendőrt és megfelelő számú detektívet rendeltek ki, a rend fenntartására.

Remélhető azonban, hogy erre a szigorú és a rendezőegyesület számára költséges intézkedésre már nem lesz szükség, mert addig lecsillapulnak majd a kedélyek.

Megindultak a tárgyalások a német bányászok és bányatulajdonosok között

A közmunkaügyi miniszter kötelező döntéssel oldja meg a konfliktust

Berlinből jelentik: A birodalmi munkaügyi minisztériumban csütörtökön délelőtt megkezdődtek a békéltető tárgyalások a sztrájkoló bányamunkások és bányatulajdonosok között.

A tárgyalások egyelőre nem vezettek eredményre és nincs is semmi kilátás arra, hogy a tárgyaló felek megegyezésre juthatnak. A közmunkaügyi miniszter valószínűleg kénytelen lesz a konfliktust úgy megoldani, hogy kötelező

döntést hoz, mely a legmesszebbmenően honorálási jogja a bányamunkások követeléseit. A döntés előreláthatólag még ezen a héten megtörténik és a bányászok már a jövő hét elején látványos munkát.

A délwalesi és északangliai bányák eladási irodája sze int a német bányászati miniszterrel, hogy a Németországból és Spanyolországból tömeges megrendelések érkeznek Angliába.

Sok beogradi e öke őség vesz részt Subotica négyszáz éves fennállásának ünnepségén

Valószínűleg november 25 én tartják meg az ünnepségeket

A Jován cár szobrának leleplezésével kapcsolatban és Szubotica négyszázéves fennállása alkalmából rendezendő ünnepségek időpontját még nem állapították meg. Az ünnepélyt előkészítő bizottság alelnöke Atyimovics Miodrag dr. egyetemi tanár az elmúlt napokban Manojovics Dusan főispán társaságában felkereste Vukicsевич Velja miniszterelnököt, aki valószínűleg személyesen fog résztvenni a szoborleleplezésnél. A miniszterelnökön kívül számíthatnak sok más fővárosi előkelőség részvételére. Szubotica Dusan dr. igazságügyminiszter mellett Kumanudi Koszta közoktatásügyi miniszter és a kormány még egy tagja Szubotica-ra jön. Ezenkívül képviseltetni fogja magát a Narodna Odbrana, a Jadranszka Sztrazsa, az országos lövészegyesület, a szokolegyesület, az

Aero-klub, a Jugoszláv újságírók egyesülete, a Kolo Srpskih Sestara, a Jugoszláv városok szövetsége és sok más nemzeti, társadalmi és kulturális egyesület. A rendezőség több ezer ember érkezésére számít és széleskörű intézkedéseket tesznek azok elhelyezésére. A szoborleleplezési ünnepély fényes keretek között fog lezajlani.

Az ünnepélyt előkészítő bizottság elnöke, Mihalics Mijó könyvtárigazgató kijelentette munkatársunknak, hogy a legközelebbi napokban megtartandó ülésen fognak véglegesen dönteni az ünnepség napjáról. Az ünnepélyt valószínűleg november 25-ikén tartják meg. Főképp azért akarják ezt a napot választani, mert kilenc évvel ezelőtt ezen a napon mondták ki Noviszadon a Vajdaság elszakadását Magyarországtól.

A Szent Teréz-plébánia előtt egy bódében felakasztotta magát a park kertésze

Bucsulevelében azt írja, hogy üdött k és irigyei elől menekült a hálóba

A szubotica rendőrség ügyeletén csütörtökön délelőtt tíz óra tájban jelentették, hogy a Szent Teréz plébánia előtt elterülő park labodéjában egy férfi holtteste lóg. A rendőrség részéről dr. Momirovics Vejljó főkapitányhelyettes és dr. Gyurics rendőrorvos mentek ki a helyszínre.

A bódében, amely a bérkocsi állomás mellett van, a park kertészei szokták szerszámokat elhelyezni, akasztotta fel magát Márki Lipót ötvenkétéves szubotica Halasi-szőlők 183. szám alatti lakos a Szent Teréz templom előtti park egyik kertésze. Az öngyilkosságot kilenc óra után a park egy másik gondozója fedezte fel, aki szerszámokért ment a bódéba. A munkás az ajtót nyitva találta. Gyanút-

lanul lépett be, de belelököt egy holttestbe, amely közvetlenül a bejárat felett a gerendéről lógott. A kertész a közel bérkocsishoz szaladt és elmondta, hogy egy hulla van a bódében. Arra nem gondolt, hogy kollegája akasztotta fel magát, akivel reggel még kedélyesen beszélgetett. Ekkor többen a bódéba szeltek és levágták a holttestet a kötélről, egyben pedig értesítették a rendőrséget.

A rendőrorvos megállapította, hogy öngyilkosság történt. Az öngyilkos egy keresztes fektetett áso nyelére állt fel melyet miután a hurkot erősen megszorította, kilökött maga alól. A hálál gyorsan bekövetkezett, mert a vékony szim. g mélyen bevágódott a húsba.

Márki zsebében egy levelet találtak. A

ceruzával írt levél feleségének szól és a következőképp hangzik:

— Kedves feleségem, az Isten áldjon meg benneteket én nem bírom ezt az életet, ne haragudjatok, hogy el se búcsúztam, de irigyeim nem hagytak békében, előlük mentem el, hogy ne üldözhesenek tovább. Verje meg az Isten őket.

Márki Mihály

A rendőrség több tanut kihallgatott akik elmondották, hogy Márki szorgalmas, józan ember volt, de az utóbbi időben gyakran panaszkodott, hogy valaki üldözi. Csütörtökön kora reggel távozott Márki otthonról. Látszólag nyugodt volt és azt mondta feleségének:

— Hazajövök főzzél valami meleg ételt.

Ezzel eltávozott és hét órakor a Círil-Metód-terti parkba jött és beszélgetett társával, majd felseperte az utakat és egydarabig pipázva ült az egyik padon. Márki ezalatt írta bucsulevelét és mikor társa eltávozott, hogy a templom előtt kertben végezze dolgát, a bódéba ment és végzett magával.

A rendőrség értesítette a mentőket és a szerencsétlen ember hulláját, mivel kétségkívül beigazolódott, hogy öngyilkosság történt, a Halasi-szőlőkben lévő lakására szállították. A rendőrség nyomozást indított, hogy kik voltak azok a személyek, akik a halálba kergették Márki Mihályt.

Megható jelenet játszódott le délelőtt a rendőrségi folyosón. Márkiné eljött, hogy átvegye férje levelét. A zokogó asszony körül a városházán nagy csoport képződött. Egyszerre tíz falusi asszony is kérdezte a zokogó nőt, hogy mi történt, miért sír? Márki nem tudott felelni a sírástól. Bement Momirovics főkapitányhelyettes szobájába. Kint türelmetlenül és kíváncsian várták és találgatták mi történhetett. Tíz perc múlva megjelenik Márkiné. Sírt. Kezében tarka zsebkendőben egy pipa, egy doboz gyufa, egy fekete harisnyaszárból készült dohányzaskó és egy feketenyelű zsebkés...

Minden, ami a férje után maradt.

A konunktura vége

Nagy veszteségek ma t csalással és sikkasztással v dollak-üzlet-lásai egy szombori marhakereskedőt

Szomborból jelentik: A szombori törvénytörő Masirevics-tanácsa csütörtökön tárgyalta Masics Gyura közismert szombori jómódú marhakereskedő, továbbá felesége Masics Anica és bátyja Masics Dusan tekintélyes marhakereskedő bűntudatát. Masics Gyurát az ügyészség csalással és sikkasztással még feleségét és bátyját bűnrészeséggel vádolja. Masics még a háború alatt nagy vagyont szerzett marhakereskedéssel és üzleti összeköttetésben állt a legnagyobb európai cégekkel. A csak négy eleji iskolát végzett kereskedő, vállalatát mindjában kiterjesztette, úgyhogy volt olyan negyedév, amikor üzlete ömillió dinárnál nagyobb forgalmat bonyolított le. A konjunktura elmúltával Masics, aki a kihallgatott szakértő szerint kalkulálni sem tudott, úgy az adós-vételnél, mint a valutáris számításoknál óriási összegeket veszített és így társait Petrovics Nikoait és Konyovics Milánt háromszázezer dinárral, Szujka Henrik prágai céget száz ezer dinárral, Bachrach N. noviszadi céget hetven ezer dinárral károsította meg.

A károsultak polgári per utján próbálták követeléseiket érvényesíteni, azonban a végrehajtás alkalmával kiderült, hogy Masics Gyura földjét és házát bátyja, Dusan már lefogalta egy háborúelőtti kölcsönösszeg követelése fejében. A károsultak ekkor az ügyészségnél Masics felesége és bátyja ellen fellejtést tettek csalás és sikkasztás büntetéséért. A csütörtöki tárgyaláson meghallgatták a károsultak ügyvédjét, dr. Gal Rezső, dr. Popovics Koszta, dr. Freresarevics Sándor, dr. Palásthy Ödön és dr. Nikolics György ügyvédek. A bíróság dr. Zsanyec Vinkó védő beszéde után a vádlottakat felmentette, miután nem látta fenntörögni a bűnelekedményt. Dr. Perkovics ügyész az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

„UNA”
 a jelenkor legkiválóbb kézi tűzoltó-készüléke
 Ára 800—1300 dinár
 Képviseletet ke esünk
 „UNA” trgovina kemičkotehničkih materijala
 Zagreb, Račkoga ulica 3

A magyar egyetemi hallgatók tüntetésre készülnek Szomorý Dezsó ellen

Budapestről jelentik: A budapesti Nemzeti Színház pénteken adja elő Szomorý Dezsó darabját, a Nagyszyszonyt.

Az előadás ellen, mint ismeretes, az ébredők nagyszabású kampányt indítottak, melynek során magát Klebelsberg Kuno gróf közoktatásügyi minisztert is fölkeresték és tiltakoztak Szomorý Dezsó darabjának színrehozása ellen. Az ébredők izgatása azóta sem szűnt meg és az egyetemeken nap-nap után újabb és újabb röpiratokat terjesztettek, melyek tüntetésre hívták föl az egyetemi hallgatókat. A csütörtöki napon egy izléstelen szövegű röpiratot adtak ki, amely arra szólítja föl az egyetemi ifjúságot, hogy akadályozza meg a Nagyszyszony reprizét. A röpirattal kapcsolatban Gerlóczy Zsigmond egyetemi-tanár felhívással fordult az egyetemi hallgatókhoz, hogy az izgatásnak ne üljenek föl és ne vegyenek részt a tervezett tüntetésben.

A rendőrség nagyarányú intézkedéseket tett, hogy az esetleges tüntetést megakadályozza és a rendet biztosítsa.

A vinkovcei rendőrség elfogott egy körözött szubotícai betörőt

Szubotíca n rengeteg csalást követett el és legutóbb betört Birkás Gyula földbirtokos lakásába

A vinkovcei rendőrség csütörtökön táviratilag értesítette a szubotícai rendőrséget, hogy ott elfogták Löwy Ábrahám szubotícai illetőségű fiatalembert, akit a szubotícai rendőrség betörésért, lopásért csuláért és különböző büncselekményekért körözött.

A vinkovcei rendőrség razzíát tartott a Beograd-Zagreb közt közlekedő vonatokon és több veszedelmes zsebmeteszével együtt sikerült elfogni Löwy Ábrahámot, aki néhány nappal ezelőtt betört Birkás Gyula szubotícai földbirtokos Zrinyszi-téri lakásába és onnan harmincezer dinár értékű ruhaneműt és ékszereket vitt el. Löwy, aki ismert alakja a szubotícai rendőrségnek, a betörés után nyomtalanul eltűnt Szubotícaról. A rendőrség Löwy fényképét az összes nagyobb városok rendőrlhatóságainak megküldte és ennek alapján kerítette kézre a vinkovcei rendőrség a notórius betörőt.

A vinkovcei rendőrségen Löwy beismerte azt is, hogy Jugát Milán nevű társával a Beograd-Zagrebi gyorsvonatban egy Szekulics nevű beogradi kereskedőtől nagyobb mennyiségű selyemárut loptak el. A szubotícai rendőrség kérelmére Löwy Ábrahámot a napokban Szubotícarára szállították, hogy itt feleljen az utóbbi időben elkövetett szélhámosságaiért és lopásaiért.

Harmincezer pengővel megszökött a magyar evangélikus gazdaszövetség igazgatója

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék vizsgálóbírája csütörtök délután elfogatói parancsot adott ki az ország egyik legelőkelőbb gazdasági intézményének, az Evangélikusok Gazdasági Szövetségének ügyvezető igazgatója, Szerényi Hugó ellen, aki a szövetség központját vezette és harmincezer pengőt sikasztott el.

A sikasztás úgy derült ki, hogy Szerényit két nap óta hiába várták Egyetem-uccai hivatalában. Érdeklődtek az igazgató lakásán, ahol azt a választ adták, hogy Szerényi tegnapelőtt este elutazott. Az ügy ekkor már gyanus volt, átkutatták Szerényi íróasztalát és fiókjában zárt borítékban levelet találtak a szövetség vezetőihez címelve. A levélben azt írta Szerényi, hogy miután terveit és céljait nem sikerült, itthagynia a hivatalt és az or-

szágot, de természetesen kártalanítja magát és elvisz végkielégítésének és egyéb járandóságának megfelelő harmincezer pengőt.

A rendőrség megállapította, hogy ezen az összegén kívül Szerényi nemrég a Glickektal Lajos-cégtől egy ismert evangélikus lelkész nevében felvett nagyobb összeget és elcsikkasztotta. A rendőrség elrendelte körözését és erről értesítette a pozsonyi rendőrséget, mert azt hiszik, hogy Szerényi születési helyére, Rozsnyóra szökött.

A tékozló asszony

Noviszadi vaskereskedő pöre a fele ége ellen

Noviszadról jelentik: Pénteken fogja megtartani a noviszadi bíróság a főtárgyalást Panaotovic Nesztor vaskereskedő és felesége, Panaotovic Jovanka ügyében, amelyben a férj a feljelentő, Panaotovic Nesztor 1914-ben hadbavonult és csak 1921-ben tért haza orosz fogságból. Itthon azt a helyzetet találta, hogy nincs többé háza, sem vaskereskedése, mert távollétében a felesége maga nevére íratta a Temerini-ucca 53. számú házat és eladta az üzletet.

A többszáz ezer dinár értékű vagyonától megfosztott férj válókeresetet adott be, egyúttal pedig hűnvádi feljelentést is tett az asszony ellen. A pénteki főtárgyaláson Panaotovic Nesztor képviselőt dr. Lemais Jován nyugalmozott ügyész fogja ellátni, a vádlott asszonyt dr. Boksán Milos védi. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Részeg embernek minden ut keskeny

Főtárgyalás a szubotícai törvényszéken

A szubotícai törvényszéken csütörtökön tárgyalta Starcevic Mátó törvényszéki tanácselnök a súlyos testi sértés büntetésével vádolt Muh János sztarakanizsai gyárimunkás bünyűjét, aki a vád szerint 1926 október 23-án Bagi József gyárimunkást késsel oldalba szúrta és ezzel husz napot túl gyógyuló sebesülést okozott.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bünyösnek. Amikor az eset történt, ittasan szembe találkozott két ismeretlen emberrel, akik közül az egyik minden ok nélkül fejbe verte. Arra nem emlékszik, hogy ő hogyan vette ki a kést és hogy az egész eset hogy történt, mert nagyon sötét volt.

A vádlott után Bagi József sértett tanuként hallgatta ki a bíróság. Elmondta, hogy október 23-án este Bárány társával jött a munkából hazafelé. A Kőrös partján mentek, amikor már messziről hallották, hogy egy ember jön dalolva. Amikor közelükbe ért, látták, hogy részeg. Jó estét kívántak neki és kitértek utjából. Tíz-husz lépést haladhattak, amikor hallották, hogy a részeg ember erős szitkokban tör ki és rájuk kiált: »Álljatok meg!« Mi megálltunk. Ő utánunk jött és így szólt:

— Miért nem tértek ki utamból?
— Ez az ut nem egy embernek van csinálva — feleltem én.

Erre éreztem, hogy oldalba üt — mondja a tanu — odakaptam és vért éreztem. Majd elkötöttem magam: »Jaj megszartak.« A társaságomban lévő Bárány elszaladt, az ismeretlen részeg utána, de nem érte el.

Az elnök ezután elrendelte a sértett és a vádlott közötti szembesítést, ami azonban eredménytelen maradt, majd Bárány Andrást, Szécsen Jánost és még néhány tanut hallgattat ki a bíróság. A bizonyítási eljárás befejeztével a bíróság bünyösnek mondotta ki a vádlottat súlyos testi sértés büntetésben és elítélte háromhavi fogházra. Az ügyész és az elítélt feleltek.

Teasütemény

ismert jó készítményű kapható már a Steiner cukrászdában
Telefon: 206 10322

HIREK

— A beogradi újságírók tiltakozása a Szótjában történt inzultusok ellen. Beogradból jelentik: Azokkal az inzultusokkal kapcsolatban, amelyek Szótjában jugoszláv újságírókat értek, az újságíróegyesület beogradi szekciója csütörtökön tiltakozását jelentette be Marinkovic Voja külügyminiszternél. Táviratot intéztek a bolgár újságíróegyesülethez is, kérve, hogy hasonló támadások ellen védjék meg jugoszláv kartársaik a bolgár újságírók.

— Visszatért szabadságáról a noviszadi főkapitányhelyettes. Noviszadról jelentik: Rakics Radenko rendőrfőkapitányhelyettes visszaérkezett szabadságáról és újból átvette a bünyügyi osztály vezetését.

— A noviszadi Narodna Odbrana gyűlése. Noviszadról jelentik: A Narodna Odbrana kerületi szervezete Noviszadon gyűlést rendezett a meggyilkolt Kovacevic Mihajlo tábornok emlékeztérére. A gyűlés magáévá tette a Narodna Odbrana legutóbbi beogradi gyűlésének tiltakozó határozatát a délszerbiai kimitácók ellen.

— Időjárás. Változékony, szeles idő várható, egyes helyeken kevés esővel és egyelőre lényegtelen hőváltozással. Később hőszűnyedés valószínű.

— Nyugdíjazták a közlekedésügyi miniszter helyettesét. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszter előterjesztésére Öfelsége ukázt irt alá, amellyel nyugdíjazták Popovic Bózsó közlekedésügyi miniszter helyettesét. Popovic Bózsó saját kérelmére vonult nyugdíjba.

— Dr. Balassa Pál lemondott a sztaribecseji Gazdakör elnöki tisztéről. Sztaribecsejről jelentik: Nagy feltűnést keltett, hogy a Gazdakörnek a napokban megtartott választmányi ülésén dr. Balassa Pál váratlanul lemondott éveken át viselt elnöki tisztéről. Dr. Balassa azt az, aki fáradhatatlan munkásságával a Gazdakört Sztaribecsej egyik legtekintélyesebb egyesületévé fejlesztette.

— Új vizsgálóbíró a szubotícai törvényszéknél. Dr. Nardin Hrvoje törvényszéki bírónak, aki két éven át töltötte be a szubotícai törvényszéknél a vizsgálóbírói tisztséget, lejárt vizsgálóbírói megbízatása és helyére az igazságügyminiszter Sztojanovic Radovan törvényszéki bírót nevezte ki a szubotícai törvényszékhez vizsgálóbírónak. Sztojanovic vizsgálóbíró szombaton foglalja el új hivatalát.

— Az Echo de Paris szerkesztője a külügyminiszternél. Beogradból jelentik: Raymon Le Noste az Echo de Paris londoni szerkesztője, aki néhány nap óta Beogradban tartózkodik, meglátogatta Marinkovic Voja dr. külügyminisztert akivel hosszabb megbeszélést folytatott. A látogatás után a francia lap szerkesztője felkereste dr. Ninesics Momcsiló volt külügyminisztert is.

— Revízió alá veszik az illeték és bélyegtörvényt. Beogradból jelentik: Markovic Bogdan dr. pénzügyminiszter elhatározta, hogy az illeték és bélyegtörvényt revízió alá veszi. A pénzügyminisztérium jogi osztálya már megtette a szükséges intézkedéseket. A pénzügyminiszter az új törvénytervezetet megküldi az érdekelt gazdasági és jogi szervezeteknek.

— Dr. Ribar Iván és Vulcanovic Ilija képviselők Sztaribecsejen tanulmányozták a gimnázium megszüntetésének kérdését. Sztaribecsejről jelentik: Dr. Ribar Iván és Vulcanovic Ilija képviselők a napokban Sztaribecsejen jártak, ahol Kumanudi közoktatásügyi miniszter megbízásából tanulmányozták az iskola-kérdést. Amint ismeretes, a közoktatásügyi minisztérium meg akarja szüntetni a sztaribecseji gimnáziumot, holott azt csak nemrég építették ötmillió dinár költséggel és a becejeieknek az a kívánságuk, hogy a meglévő négy osztály mellett állítsák újból vissza az ötödik és hatodik osztályt is, hogy az is-

kolát nyolc osztályú gimnáziummá fejlesszék. A két képviselő most a helyszínen győződött meg a becejei szülők kívánságának jogosultságáról. Megtekintették úgy a becejei, mint a szarbovári gimnáziumot és meggyőződtek arról, hogy míg Szarbováriban a gimnázium egy szállodában van elhelyezve, addig a sztaribecseji gimnáziumban bőségesen van hely a gimnázium további osztályainak megnyitására.

— Elmarad a szubotícai radikális párt szombati bankettje. A szubotícai radikális párt szombat este a kerület radikális párti képviselőinek tiszteletére bankettet akart rendezni. A bankettre az összes képviselőket meghívták, de azok értesítették a rendezőseget, hogy parlamenti elfoglaltságuk miatt nem vehetnek részt a banketten. A vezetőség erre úgy intézkedett, hogy a bankettet egy későbbi időpontban tartják meg.

— Jogerős a banatszki-kriszturi mérgekeverő asszony büntetése. Noviszadról jelentik: Malbaski Dragutin banatszki-kriszturi főbirtokos feleségének, Krisztinának tizenötévi fegyházbüntetését, amit a kikindai törvényszék férjgyilkosságért rótt ki, a felebbviteli bíróság után csütörtökön a semmitűszék is jóváhagyta. Lukin Olga gyulai özeveg-asszonyt, akitől Malbaskin a mérgezéshez felhasznált arzenikumot kapta, hatévi börtönre ítélték s ez a semmitűszék jóváhagyása folytán most szintén jogerőssé vált.

— Közlekedésügyi kongresszus Prágában. Beogradból jelentik: A közép-európai közlekedésügyi kongresszusra, amely vasárnap nyílik meg Prágában, a jugoszláv kormány is kiküldte képviselőit. A kongresszuson a kormányt Francis Leonid vasuti vezérigazgató helyettese fogja képviselni. A többi vasutigazgató részéről Jovanovic Nikity, Vujics Milos, Horvát József, Petek Milán és Briszki József utaznak Prágába.

Richter János gyógyszerész átvette a volt Deesy-féle Szent Terézhez címzett városi gyógyszerterát (Jelašiceva ul. 9.).

— Halálozás. Noviszadról jelentik: Ábrahám János noviszadi könyvkereskedőnek, a katolikus hitközség első szindikusanak felesége, született Vörös Paula hosszas szenvedés után szerdán meghalt. Csütörtökön temették nagy részvét mellett, a katolikus hitközség koszorút helyezett koporsójára. A gyászszertartást Fátth Ferenc apátplébános celebrálta papi segédlettel.

— A szivaci szövetkezeti cukorgyár felavatása. Noviszadról jelentik: A szivaci szövetkezeti cukorgyárat, amelynek üzeme október 17-ikén indult meg, 23-án a cukorrépatermelők Szivácson megtartandó kongresszusa alkalmából fogják ünnepélyesen felavatni. Ez az első olyan cukorgyár, amelyet a termelők létesítettek szövetkezeti alapon. Az új gyár hat kilogram nyers cukrot ad egy métermázsá répa ellenében, míg a többi cukorgyárak három kilogram cukorral fizetnek a termelőknek.

— Letartóztatták a szentái ügyvéd tolvaját, aki Délamerikába indult, de Amszterdamból visszafordult. Szentáról jelentik: Augusztus másodikán megjelent dr. Répás Nándor ügyvédi irodájában Plavics Bosko földműves, hogy egy végrehajtási ügyben a tartozását kiegyenlítsé. Letett az asztalra ezeregy-száz dinárt, de amikor az ügyvéd átnyújtotta neki a nyugtát, Plavics hirtelen mozdulattal felkapta az ezeregy-száz dinárt is és a pénzzel s a nyugtával elmenekült. A nyugtával Plavics igazolni akarta a végrehajtás alkalmával, hogy fizetett. Lopásért indult ellene eljárás és a szentái járásbírószék augusztus 11-ikén háromhavi fogházra ítélte. Néhány hétig ezután még itthonmaradt a szabadlábon hagyott elítélt, majd szabályszerű utlevéllel utrakelt Délamerikába. El is jutott Amsterdamiig, itt azonban elfogta a honvágy és jelentkezett a jugoszláv követ-ségnél, hogy vissza akar térni. A napokban érkezett vissza Plavics a nagy utrol Szentára, ahol a szubotícai ügyészség távirati intézkedésére letartóztatták. Csütörtökön beszállították a szubotícai fogházba.

Takarékosságra figyelmeztet a dunamelléki tartomány állandó bizottságának elnöke. Vrsacról jelentik: Dr. Margan Vladimir a Duna-melléki tartomány állandó bizottságának elnöke átiratot intézett valamennyi község elöljáróságához, amelyben a legszigorubb takarékoságra szólítja fel őket. Az év végén mindazokat a rendkívüli és kiegészítő munkásokat, kiket a községi költségvetés terhére alkalmaztak, okvetlenül el kell bocsájtani. Az elöljáróság köteles gondoskodni arról, hogy a községi ügyeket a rendes tisztviselői kar végezze el, mert január elsejétől kiegészítő munkásokat alkalmazni a legszigorubb tilos. Az elmúlt évben történt valamennyi rendeltést likvidálni kell, a számlák az év végéig kifizetendők és különösen a községi nyomtatványok és irodafelszerelések körül kell rendet teremteni, mert a jövő évtől kezdődőleg ezeket a községek okvetlenül nem szerezhetik be, hanem csakis a tartomány utján.

Megverték az esküdteket. Becekrekről jelentik: A becekeréki törvényszék három szerbeleméri földműves fölélt itélkezett. Mihajlov Lázár, Radojev Milorád és Radojev Cvéta bírákat a tilosban legeltették. Raskov Géza község esküdt a bírákat ki akarta hajtani a tilosból, mire a három földműves neki esett és összeverte. A bíróság Mihajlov Lázárt 10 napi, Radojev Milorádot 6 napi, Radojev Cvétát 3 napi fogházra ítélte.

Uj tanítónő. Vrsacról jelentik: Dr. Rosuné Ditrich Olga vrsaci tanítónő a képesítő vizsgát kitüntetéssel letette.

Tolvaj cigányasszony. Szomborból jelentik: Kolompár Teréz csanoplai cigányasszony behatolt Galacz Lajos iparos házába és felhasználva a háziak távollétét, nagyobb mennyiségű fosztott tollat elloptott. A csendőrség Galacz feljelentésére letartóztatta a tolvaj cigányasszonyt, akit ma átadtak a szombori ügyészségnek.

Kokainnal megmérgezte magát egy tartománygyűlési tisztviselő. Belacrkváról jelentik: Jovanovic Rasa Radomir harminennyéves belacrkvai gazdálkodó kokainnal megmérgezte magát. Mikor öngyilkosságát felfedezték, Jovanovic már halott volt. Tettét azért követte el mert Szerbiában, ahol tartományi tisztviselő volt több szabálytalanságot követett el és ezért eljárás indult ellene. A büntetéstől való félelmében határozta el hogy öngyilkos lesz. Felesége és három gyermeke maradt hátra.

Dr. Terdzai Izsó ügyvéd irodája: Szubotica, Manoilovičeva ul. 3. (Rokkantak palotája.)

Halálos szerencsétlenség Banatszki-Karlovácon. Vrsacról jelentik: Végzetes szerencsétlenség történt a délbánáti Banatszki-Karlovác községben, ahol egy megvadult tehén halálra gázolt egy vrsaci munkást. A Herz-féle szelámigyar vágőhidján az egyik tehén megvadult és a falon keresztül szaladt. Szembe jött Derler Ferenc vrsaci munkás, akinek már nem volt ideje a megvadult állat utjából kitérni és az szarvával össze-vissza ökölözte, majd patájával összetiporta. A megvadult állatot csak nagy nehezen tudták megfékezni, mire azonban az orvos érkezett, Derler már halott volt.

Kocsiverseny verekedéssel. Csókáról jelentik: Kann Ferenc szentai kereskedő két barátjával, Glauber Jánossal és Pollák Gyulával kocsin haza felé igyekezett a crnabari vásárról. Milosev Trivko csókai kocsmáros, aki kocsijával a három kereskedő mögött haladt, bántotta, hogy Kannék lovai gyorsabbak, mint az ő lovai és mindenáron eléjük akart kerülni. Egy ideig egymás mellett haladt a két kocsi, de a kocsmáros annyira bántotta, hogy nem juthat előbbre, hogy ostorával Pollákra támadt, aki eszméletét veszítette az ütésektől. A lovak a nagylármától megvadultak, nekivágtattak az ut mellett oszlopoknak. A kocsi felborult és az utasok helezuhantak az országút mellett húzódó árokba. Pollák jobb kezén, Kann lábán és homlokán sebesült meg, Glauber pedig súlyos belső sérüléseket szenvedett. A kereskedők a csókai csendőrségen megtették Milosev ellen a feljelentést. Milosevet átadták a novakanizsai járásbírósnak.

OSZI RÓZSA

Láttam őket a kofák kosarában. Fehér lejjüket összedugták, kócos hajuk összelonodott és a szirmok között dermedten aludt egy-egy eső-csepp... de mind fehér volt, mint a lányok, kik készülnek első áldozásra. Az ősz árva gyermekei az őszi rózsák. Nincs melegség a lehetetlenségben, csak fáradt illat leng a sápadt szőlők között. Fonyódás, az elmulás, a korhadszomorú, bódító illata száll a csipkés levelek közül. Olyanok, mint az öregedő szépasszony fehéren rozskető ujjai, melyek még lehelik a szagos szappan és az ibolyaparfium tompa, émelegős szagát... Olyanok, mint a sárguló menyasszonyi fátyol, melyet régen elfeledett az asszony, dohosak, mocsárszagúak, betegesek. Néha fehér körtermek éther és formalingözös lehellete száll fel belőlük. Miskor olyan az illatuk, mint a hálószobák izgatató levegője. Ki tudja, melyik az igazi lelke ennek a furcsa, fehér virágnak? Láttam már őket a legkacérbabb asszony hajában: fehér toll, csillogó, vonzó szem volt ében tokban és az asszony lelke volt a virágé is — bűnös, vágyó és meztelen szirmok ágaskodtak a szememben és ki akartam tépni az asszony sötét hajából azt a bűnösen fehér, nevető csillagot — az őszi rózsát. Láttam már őket fekete özvegy ölében és a virágok könnyeztek, fénytelenek voltak, mint az öregasszony szeméi és ráncosak, mint a bőre. Csak a szirmok voltak fehérek, mint a hó, tiszták, mint egy gyermek lelke, szótlanok, mint a halott és szomorúak, mint a ravatal. Október és tele van őszi rózsával a város. Nagy kosarakban alszanak a piacokon, de a kertek egyre ontják a fehér lehetet. A szürke égből a leveken pihen és meg akarja ölni a kertek fehérségét, jeges dör csókolja éjszakokként az őszi rózsák száját és reggelre vér serken ki a diderő szirmokon, mint a haldokló tüdőbeteg szája szélén az élet utolsó két vörhő cseppje. (sz. e.)

Gyermekek kíváncsiságból vasuti katasztrófát akartak előidézni. Berlinből jelentik: Az Orel és Neise közötti vasútvonalon csak véletlen szerencsének és a vasuti őrségségének köszönhető a súlyos vasuti katasztrófa elhárítása. Ezen a vonalon nyolc helyen megláztatták a síneket és kiszedték a csavarokat, továbbá nagy ködarabokat helyeztek a sínekre. A hatóságok hamarosan kézrekerítették a tettéseket három iskolásgyerek személyében, akik bevallották, hogy ki akarták siklítani a vonatot azért, mert igazi vasuti katasztrófát akartak látni.

Élített betörő. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék szerdán háromhavi fogházra ítélte Krsztonosics Nikola sztaribecsei fiatal embert betörés miatt. A vád szerint Krsztonosics behatolt Sikurszki Néco, Ferenci Gyula Megyeri Péter lakásába és mindenünnen kisebb-nagyobb értékű tárgyakat lopott.

Beiratások a szubotica-i szerb tantólyamra. A szubotica-i szerb tantólyam megnyitását közbejött okok miatt október 15-ikéről november 5-kére halasztotta el az igazgatóság. Beiratások kezdők és haladók részére november 3-5-ikéig délután 6-8 óráig az állami leánypolgári iskolában (Vilsonova ulica, Pravni fakultéttal szemben) földszint első ajtó.

Emésztési nehézségek. gyomorfájás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, szemkáprázás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes »Ferenc József« keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes útra tereli, felírissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a »Ferenc József« viz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszazerezték. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Csoszországban eltörlik a halálbüntetést. Moszkvából jelenük: A szovjetunió végrehajtó bizottsága jubileumi ülésén egyhangulag elfogadták azt a manifesztumot, amelyet a szovjet tagjaihoz, valamint az összes országok proletárjaihoz intéztek. A manifesztum főbb pontjai a következőket tartalmazzák: szegénységünket végképp le kell győznünk, hogy újból megteremthessük a hatalmas iparteknikát. A falukat kollektív gazdasági rendszer alapján át kell építenünk. A végrehajtó bizottság elhatározta, hogy legközelebb biztosítani kívánja az ipari munkások nyolcórás munkanapról hét órára való áttérését. A munkásépitkezésekre szánt költségek előző évvel szemben ötven százalékkal emelkednek. A jövő esztendőben törvényjavaslat készül, mely általános állami nyugdíjjal gondoskodni kíván a szegényebb parasztok elagottjairól. A szovjet tervbe vette a halálbüntetés eltörlését, kivéve az államellenes és a katonai büntetés eltörlését tíz évé: tetések nagyságát, kivéve a sikkasztókat, a vesztegetőket, valamint az olyan politikai pártok tagjait, akik a büntetését, amely pártok a szovjet felforgatására irányulnak.

E. Szécsi
„PHILATELIA“
 bélyegkereskedés Subotica Cirič Metoda trg 53
 (Teréz templommal szembeni sarban).
 Nagy választék külföldi bélyegekből. Legújabb kiadású albumo: minden nagyságban és katalógusok rakítáron. 1417

Átadták az ügyészségnek a sztaribecsei utcánál. Sztaribecsejről jelentik: Feudler Istvánt, aki legutóbb Acs Sándor hajópénztáros feleségét a nyílt utcán fényes nappal megtámadta és kirabolta, a csendőrség beszállította a noviszadi ügyészségre. A csendőrség az elrabolt rejtült megtalálta, az okmányok is megkerültek, csupán a pénzt költötte el a rabló, aki bevallotta tetteit, ugyszintén azt is, hogy Novibecsejen több lopást követett el.

Ha táj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi »Ferenc József« keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a »Ferenc József« viz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Elgáns Női kalapok
 LICHT-nél, SOMBORBAN

Kinevezés. Petrovozeléről jelentik: A petrovozelői vasuti állomási elöljárót, Komnenov Petárt szabálytalanságok miatt az igazgatóság annak idején felfüggesztette állásától. Az igazgatóság Komnenov helyettesítésével Szép Lajos gradistei forgalmi tisztet bízta meg, akit most véglegesítették a petrovozelői állomásfőnöki állásban.

A Szinházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal és bő terjedelemben jelent meg. Mélynyomású képek, érdekes illusztrációk, cikkek, regény és gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül Hatvany Lili »Az első férfi« című színművét közli.

Kozmetikai intézet
 állandó orvosi vezetés és felügyelet alatt
 Subotica, Cirič-Metoda trg

5
 Villany- és fénykezelés * * * Bőr- és szépségápolás

A Tolnai Világlapja legújabb száma érdekes tartalommal, sok aktuális illusztrációval jelent meg. A népszerű hetilap regénymellékletével és gyermeklapjával együtt 12 dinárért kapható a Literária árusítóinál.

Tűz egy bánáti községben. Becekrekről jelentik: Szerb-Crnja községben Sztanmirov Laza mészáros háza eddig még ismeretlen okból kigyulladt és teljesen leégett. A kár negyven ezer dinár. A vizsgálat megindult.

TŐZSDE

Zürich, okt. 20. (Zárulat.) Beograd 9.13, Páris 20.3575, London 25.25 és ötnyolcad, Newyork 518.5, Brüsszel 72.20, Milánó 28.24, Amszterdam 208.55, Berlin 123.75, Bécs 13.175, Szófia 3.745, Prága 15.265, Varsó 58.10, Budapest 90.65, Bukarest 3.23.

Szentai gabonaárak, okt. 20. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 287.50—290 dinár, ótengeri morzsolt 220—222.50 dinár, új tengeri decemberi és januári szállításra 160—162.50 dinár, tavaszi szállításra 177.50 dinár, esőves 127.50 dinár, takarmányárpa 220—225 dinár, sörárpa 250 dinár, zab 177.50—180 dinár, rozs 280 dinár, heremag 2000 dinár, bab 280 dinár, örlemények: 0-ás liszt gg. 465 dinár, 0-ás g. 465 dinár, kettős főzöliszt 445 dinár, ötös kenyérliszt 425 dinár, hetes 320 dinár, nyolcas 220 dinár, daraliszt 195 dinár.

Szombori gabonafőzsde, okt. 20. Buza bácskai vasut 287.50—290, rozs bácskai vasut 71—72 kg. 280—285, zab bácskai vasut 205—207.50, árpa takarmányi 61—62 kg. 220—225, takarmányi 63—64 kg. 230—235, tavaszi 65—66 kg. 260—265, tengeri bácskai vasut 202.50—205, száritott tengeri szerémi 195—200, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 320—325, bab fehér válogatott 360—365, lisztek: 0gg 415—435, 0g 415—435, kettős 395—415, ötös 365—385, hatos 315—335, hetes 255—265, nyolcas 190—200, korpa fcom 170—175 dinár. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terményfőzsde, okt. 20. Buza bácskai 78—79 kilós, 2%-os 290—292.50 dinár, bánáti 78—79 kilós, 2%-os 285—290 dinár, szerémi 78—79 kilós, 2%-os 287.50—292.50 dinár. Rozs: bácskai 72 kilós, 2%-os 280—290 dinár. Árpa: bácskai 65—66 kilós 255—260 dinár, 69 kilós 270—275 dinár. Szerémi 65—66 kilós 255—260 dinár. Zab: bácskai 207.50—210 dinár, bánáti 202.50—205 dinár, szerémi 207.50—210 dinár. Kukorica: bácskai 204—205 dinár, bácskai száritott 190—200 dinár, bácskai, új december—januári 182.50—185 dinár, bácskai új, március, áprilisi 210—212.50 dinár, bácskai fehér, 2—3%-os 215 dinár, bácskai fehér, március—áprilisi 227.50—230 dinár, bánáti új, december—januári 182.50—185 dinár, bánáti 202.50/205 dinár, szerémi 204—205 dinár, szerémi új, december—januári 185—187.50 dinár, szerémi, száritott 195—200 dinár. Bab: bácskai fehér új, 2—3%-os 370—380 dinár, bácskai fehér, régi 3%-os 350—355 dinár, szerémi új, fehér 2—3%-os 370—380 dinár. Liszt: 0g bácskai 415—425 dinár, kettős 395—405 dinár, ötös 370—380 dinár, hatos 315—325 dinár, hetes 260—270 dinár, nyolcas 200—205 dinár. Korpa: Jutásárakban 170—175 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 12 vagon buza, 11 vagon kukorica, 2 vagon liszt összesen 25 vagon. Komló: Legkiválóbb 5000—5400 dinár, elsőrangú 4500—5000 dinár, közepő 3500—4000 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom közepes.

Budapesti értéktőzsde, okt. 20. Magyar Hitel 90, Osztrák Hitel 58, Kereskedelmi Bank 128, Magyar Cukor 232, Georg'a 18, Rimamurányi 115.2, Salgó 77.4, Kőszén 725, Bródi Vagon 2.1, Beocani Cement 260, Nasici 186.5, Ganz Danubius 177, Ganz Villamos 174, Atheneum 27.5, Nova 38, Levante 27.6, Pestő Hazai 238. Irányzat: lanyha.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 230 (—13), Apatin 297 (—13), Bogojevó 300 (—13), Vukovár 260 (—20), Palánka 231 (—18), Noviszad 231 (—15), Zemun 176 (—14), Pansevó 152 (—20), Szmederevó 239 (—15), Orsova 240 (—12). Dráva: Oszijek 120 (—2). Száva: Mitrovica 158 (+22), Beograd 110 (—16). Tisza: Senta 22 (—12), Becsej 34 (—15). Títel 224 (—24).

MEGJÖTTEK és egész héten a LIFKA-moziban vannak a Gyurkovics-lányok

AMERICAN-FILM

SPORT

Az eljárás lefolytatásáig felfüggesztették Siflist és a két Copkót

A szubotcái alszövetség fegyelmi bizottsága, mint jelentették, szerdán este kezdte meg a SzAND-Bácska mérkőzésen kijáratott játékosok ügyének tárgyalását. A bizottság ülésén először Horvácki Fábán bíró, majd Szegedin-szki Nesztor főtitkár — mint alszövetségi főrendező — jelentését olvasták fel. A bíró jelentése a következő:

— Jelentem, hogy a SzAND-Bácska mérkőzés második félidejének tizedik percében Held (SzAND) faultjára, amelyet Ikovics ellen követett el, Copkó Márton, a Bácska játékos megátámadta Heldet, lábával megrugdosta, utána pedig arculütötte. Az incidens után támadt tumultusban harminc méter távolságról a verekedőkhöz futott Siflis és ökölrel fejbesújtotta Copkó Mártont. Utána Copkó Géza Siflishez rohant és megrugta. Copkó Márton arcát elborította a vér. Én mind a három játékost kiállítottam. Az incidens után a rendőrség beszüntette a játékot. A verekedésben a következők vettek részt: Copkó Márton, Siflis és Copkó Géza.

A bizottság ezután kihallgatta Copkó Mártont, aki Mitrovics Vuk II. titkár kérdéseire a következőket mondotta:

— Körülbelül a mérkőzés 15-ik percében hallottam, hogy Kopilovics játékos rám mutatva azt mondta Inotay-

nak: »Vigyázz, ez részeges dísznó!« Nem sokkal később Beleszlinnel összeköltünk, én elestem, mire Beleszlin megrugott. Azután még az első félidőben Held megrugta a bal felső lábszáramat. Én mindezt nem akartam megtorolni, de a második félidőben észrevettem, hogy Held duryán megütötte Ivandekicset, aki el is esett. Erre feldühödtem, körülbelül tíz méter távolságból odafutottam és megütöttem Heldet, de nem erősen. Amíg én odaértem, a bíró nem fűtyült. Held visszautott és azt mondta: Kuss! Én még egyszer megütöttem, de egyik ütés sem volt erős. Ekkor odarohant Siflis és fejbeverte. Nem éreztem erős ütést, de észrevettem, hogy vérzik a fejem. Nem láttam Siflisnél boxert, de nem hiszem, hogy pusztá kézzel beverhette fejemet.

— A pályáról magam mentem le, de később visszamentem, hogy fivéremet, Gézát lehívjam, mert tudom, hogy rossz természete van. Én nem ütöttem meg Siflist. Hazugság az, hogy akkor, amikor visszatértem a pályára, valaki egy bicskát adott a kezembe. Csodálom, hogy nem mondanak gépfegyvert. A történeteket nagyon sajnálom.

Siflis Gézát hallgatták ki ezután. Siflis a következő vallomást tette:

— Nem igen figyeltem oda, hogy

Held faultolta-e Ivandekicset, csak azt láttam, hogy Copkó Márton nekirohant Heldnek és rugdosni kezdte. *Odaszaladtam, hogy szétválasszam őket*, mert volt már több ilyen esetem. Megfogtam Copkó két karját, de ekkor valaki hátulról a tarkómra vágott. Hátrafordultam, erre Copkó Márton is megütött. *Ekkor el akartam lökni magamtól Copkó Mártont és lehet, hogy ekkor ütöttem meg. Az ütés erős lehetett, mert erősen löktem el kezemet.* Közben Copkó Géza hátulról belekapaszkodott a hajamba és a bíró távolította el, de Copkó a bíró is ütni kezdte.

— *Nem volt nálam boxer*, mert ha ilyesmit vinnék magammal, védés közben összetörném a csontjaimat. Ilyet igazi sportember nem is tételezhet fel rólam. Megjegyzem, hogy már amikor odafutottam Heldhez és Copkóhoz, észrevettem, hogy Copkó Márton fejéből vér szivárog. Különben tudom, hogy Horvácki bíró ur is mondotta többeknek, hogy Copkó Márton már az incidens előtt véres volt.

Komor Mihály hírlapíró tett ezután rövid vallomást. Elmondotta, hogy Horvácki bíró mondotta neki közvetlenül a mérkőzés után, hogy Copkó Márton az incidens előtt véres volt. A tanú szerint azonban ezt csak azért mondotta Horvácki, mert nem látta, hogy Held faultolta Ivandekicset, nem is fűtyült le és csak azzal tudta magának megmagyarázni, hogy Copkó Márton megátámadta Heldet, hogy Copkó észrevette, hogy véres és attól vadult úgy meg, hogy a legközelebbi SzAND-játékosnak nekirohant.

A bizottság éjjel fél tizenegykor a további kihallgatásokat péntek esteire halasztotta el és a két Copkót és Siflist a további eljárásig felfüggesztette.

KINTORNA

— Ha az orvos neked azt mondta, hogy csak egy hónapig élsz még, mivel töltenéd el azt az időt?

— Azzal, hogy egy másik orvost keresnék...

*

Angol: Nos, hogy tetszik önnek ez az épület?

Amerikai: Ilyen több ezer van New Yorkban.

Angol: Ez tudnillik az örültekháza.

*

Az anyós: Nagyon szeretem az utelírásokat. Messze-messze ragadják az embert...

A vő (sóhajva): Sajnálom, hogy nekem nincs kéznél ilyen könyvem...

*

— Tanár ur kérem, hat hétig nem jöhöttem iskolába.

— Miért, mi történt.

— Elcsusztam a jégen és hat hétig fektüdtem.

— Szent Isten! És nem fagyott meg annyi idő alatt?!

— Semmi! — felelte Buvard. — Gondolkoztam arról, amit tegnap mondtál és ajánlatot jöttem tenni.

Hogy mi történt a tanácskozás után, melyről Buvard említést tett, azt nem tudjuk, annyi azonban bizonyos, hogy tizenegy óra tájban egy berkocsi állt meg a szent Lázár-állomáson és abból Bec-de-Gaz és Palotte szálltak ki, követve Buvard által.

Palotte alig zabolázhatta örömet; barna selyemruha, világos színű keztyű, batiszt kézelő és magas-sarku topán volt rajta. Szép, fekete haja divatosan volt fodrozva és a gyönyörű fejdísz kacér és pajkos jelleget adott arcának. Palotte soha se látta magát ily szépnek és mielőtt kocsiba ült volna, minden tükröröveg előtt megállt, hogy bámulhassa magát. Bec-de-Gaz nem mutatott annyi elragadtatást és posztókabátja alatt korántsem érezte magát oly otthonosan, mint vászonblúzában.

Palotte kihajolva az ablakon, teli tüdővel szivta az üdítő levegőt és bámulta a rég feledett fényt, mely szeme előtt elterült. Pedig hát falusi leány volt! Alig négy éve mult, hogy onnét távozott és már nem emlékezett reá többé.

Az utat gyorsan megtették és a vonat megállt Matsonnál. Három utasunk kiszállt és miközben Bec-de-Gaz szivarkát csavart magának, Buvard karját nyújtotta Palottenak. Ezzel távoztak az állomás épületéből. Hogy elkerüljenek minden meglepetést, főleg pedig, hogy Bec-de-Gaz jelenléte ne akadályozza terüket, Buvard megparancsolta neki, hogy maradjon az állomás közelében. Bec-de-Gaz engedelmesskedett.

Palotte már messze volt. Egyszerre hirtelen megállt és elsápadt, miközben Buvard is lassította lépteit. Az ut végén, melyet e pillanatban követtek, két nő jött feléjük, az egyik öreg, fölig görnyedten a kortól és némileg szegényes öltözetben; a másik fiatal, a mennyire a távolság látni engedő, szép és fölfűző csinosan öltözve. Az egyik nőben Palotte anyjára ismert; a másikban Buvard megtámadta Ba'airét. Palotte megijedt, nem volt elkészülve a találkozásra és nem akarta, hogy a szegény öreg anyja meglássa. Azért a szomszéd gyaloguttra fordult, megmondá Buvardnak, hogy folytassa útját. Aztán elünn.

(Folyt. köv.)

A 7-es SZAMU CELLA!

(34)

REGÉNY

Az okmányok igazolták a jelenlevők föltevésait. Az okmányok közt személyleírás volt, mely a legkisebb részletkéig leírta Liprani herceg külsejét.

A halott kabátjában egy másik személyleírást is találtak, bizonyos Leo nevére, kívül a hatóságok néhány év óta gyakran foglalkoztak. Ez a váratlan fölfedezés újabb irányt adott a vizsgálátnak. Többé nem lehetett szó Liprani hercegről.

Az egész tehát nem volt egyéb vakmerő csalánnál. Leo gyártotta vagy lopta el a herceg utlevelét és nagy ur szerepét játszotta.

Összehasonlították a két személyleírást és különös, a két személyleírás azonos volt, mintha csak ikrek lettek volna.

Bár miként legyen is, csakugyan a gonosztevő Leo hulláját fogták ki a Houglból.

Ezt a cikket a párisi lapok közölték, azonban csupán két ember fogta föl értelmét, amely a többi olvasó előtt örökre nomályban maradt.

Ezen két ember Chataigneraie és Buvard voltak. — Tehát ön folyvást kétkedik, szól Gardener, ki már harmadszor olvasta el a Journal des Débats cikkét.

— Inkább mint valaha — felelte Buvard meggyőződéssel.

— Észert azt hiszi, hogy a herceg újra meg fog jelenni?

— Két hét előtt már híret fogjuk hallani!

AZ ECOLE SOROMPÓ.

Félórával később az Ecole sorompóhoz ért. Buvard egy a Párisban jól ismert bünbarlagok egyikénél szállt le.

A földszint első termében a vendégek tetszése szerint otték-ittak; de a hátsó teremben, mely tágas volt, mint egy templom, a hét bizonyos napjaiban Terpsychorének áldoztak, vagy más szóval szeszélyes poikákat és undorító kánkápotok jártak két rozszant trombita rekedt hangja mellett.

E teremben számos vendég volt. A sűrű és mardosó füst közé a dohány és vörös bor illata vegyült és néhány pillanatig Buvard alig tájékozhatta magát. Végre mégis észrevett egy asztalt, melynél helyet találhatott és azt azonnal el is foglalta. Aztán elővette zsebéből pipáját, az asztalra könyökölt és szomszédjaira nézett.

Bec de Gaz jött és Buvard mellett foglalt helyet. elmondotta, hogy látta Balirét, de alaposan megváltozott. — Képzelen magának egy dámát, de olyat ám, akin semmi kivétel, mindenütt fodrokkal, tollas kalappal és indiai kázmérral, mely Páris első gyáraiban készíthetett... Palotte mondta ezt, ő pedig ért hozzá.

Buvard távozott. A rakpartok mellett elhaladva, gyalog jött vissza és haza ment.

KI VOLT BALAFRÉE?

Mikor Buvard fölébredt, hat óra volt és világos nappal. Az ég ragyogott a felkelő nap aranyos sugaraitól. Mikor megborotválkozott, öltözkéhez látott. Buvardnak nagyválasztéku ruhátára volt a Femmesans-Tête-uccai lakásán, melyben a társadalom minden rétegének öltözte képviselve volt. E reggelen azonban kissé tovább keresgél, míg megtalálta, amit keresett. Félóráig tartott. Tiszta inget vett föl, aztán Elbocuf bugyogót, fehér mellényt, fekete kabátot; művésziessen készült párókát tett föl, melyen egy kis kopaszodás és számtalan ezüst hajsza az éret kort jelent. Nem lehetett fölismerni! Pontban hét órakor távozott. A berkocsi gyanus külsejű fogadó előtt állt meg.

— Palotte? — kérdezte Buvard.

A fogadó tulajdonosnője megiepetve és jóakarólag nézte.

— Első emelet jobbra — felelte azonnal...

Bec-de-Gaz nyitott előtte ajtót, de sehogyse ismert reá és Buvardnak meg kelle magát neveznie, hogy bebozsássa...

— Mi ujság? — kérdezte Bec-de-Gaz kíváncsian.

NYILT-TÉR

Csődtömegeladás

Alulírott, mint vb. Hermann Ernest szuboticiai rövidáru kereskedői cég csődtömeggondnoka ezennel közhírré teszem, hogy a vagyonbukott kereskedői cég tulajdonához tartozó és a csődletár 1-408. tétel számok alatt összeírt rövidáruk és üzleti berendezés, kisebb-nagyobb tételekben, vagy az egész egy tételben szabadkézből eladó.

A megvett áru azonnal átveendő és a vételár azonnal kifizetendő. A vételi illetéket a vevő fizeti.

Bővebb felvilágosítás alulírott csődtömeggondnoknál Szuboticán, I. Sudarevićeva ul. 7. alatt kapható.

Dr. Voinits Tunic István ügyvéd,
mint vb. Hermann Ernest csődtömeggondnoka.

10566

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a velikakikindai »Srbia« vendéglőt Etyimovics Milán urtól átvettem és azt saját nevem alatt tovább folytatom. Elsőrendű, élvezetes konyhám, kitűnő italok, naponta friss sör. Kosztabonensek elfogadtatnak. Számos látogatást kér.

Vel.-Kikinda, 1927 október 21.

Drakos József vendéglős.

10562

Hirdetmény

Ezennel közhírré teszem, hogy 1927 október 22-ikén délután 4 órakor VI. krug Frankopanska ulica 15. szám alatti üzlethelyiségben önkéntes árverésen eladok egy jégszekrényt, 1 mézárós pultot, 1 hentes pultot, 1 fekvő mérleget, 1 mézárós mérleget, remeket, dobogókat, tőkét és egyéb mézárós felszereléseket.

Dr. Csányi Tibor ügyvéd.

10569

Magyar vizum nem szükséges!!

Kedvezményes vasuti utazás Budapestre és vissza

1927. szept. 21-től október 22-ig.

Fenti időn belül a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 50%-os kedvezmény-nél adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Fenti 30 nap alatt a Budapestre és vissza való utazásra, nemkülönben a Budapesten keresztül eszköz-
lendő átutazásra lényeges vasuti díjmérséklések, továbbá szállodai és vendéglői kedvezmények adatk.

A vizumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok (40 dinár és portó beküldése ellenében).

Szuboticán: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala Zmaj Jovin trg 3, a Bácsmegeyi Napló fiók-kiadóhivatala (Rádió Reklám), Manojlovićeva ulica 8., Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd), Általános Hitelbank R. T. Közgazdasági Bank, Kereskedelmi és Iparbank.

Noviszad: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Putnik Utazási Iroda, Kereskedelmi és Iparbank

Velikibeckerek: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Velikibeckerek Takarékpénztár.

Velikibeckerek: Takarékpénztár — Schenker & Co. Filiale (Alekszandrova ul. 13.)

Velikakikinda: Centralna Stedionica, Központi Takarékpénztár.

Szombor: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete.

Pancevó: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete Néphank R.-T.

Beograd: Putnik Utazási Iroda, Bank és Kereskedelmi R.-T. (Terazija 5.), Utlevélhivatal és Magyar Kereskedelmi Megbizott (Beograd, Palata Akademie, tel. 20-23) szerezhetők be.

Nemes gesztenye

viszonteladásra állandóan a legolcsóbban kapható

Ceizer Károly

cégnél
Subotica, Jelašićeva ul.

VESZÉK:

őcskavasat
őcskafémet
szövet hulladék
csontot és
régigépeke

Zoltán Engelsmann

Oslobodjenja (Zenta) ut 138
Telef. 56 - Autobusz közlekedés

LIBA

aprólék

Libahus

Libazsir

Libaháj

Libamáj

és töpörtő

kapható

Körösi Géza

cégnél. — Tel. 513

KERESÉK

az egész világon egyedülálló, szabadalmazott, minden háznál szükséges, hasznos, olcsó, szenzációs cikk forga-
hozásához, egész Jugoszlávia területére egy-darabosítási joggal, megfelelő szervezettel, vagy ilyen létrehozni tudó céget. — Esetleg finanszírozó társat. Szükséges tőke cca 100 ezer dinár. Érdeklődők írjanak „100 évben egyszer” jellegre a lapomba. — Ön információ már előre közzendő. 1925

KOPILOVIC BALAZS

SZ. CS.
SUBOTICA, SUDAREVIC UL. 2

Ajánlja eg obb minőségű ször-
meit, valamint mindenféle
szörmeárút

Szörmeajavítások garancia mel-
letti szakszertűn és olcsón
szigorúlatnak 1925

Hirdetéseket

Sentán a Bácsmegeyi Napló
részére

Molnár Sz. Vince

vesz fel.

Értesítés

Értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy fodrász-
üzletemben a hölgyfodrászatot is bevezettem. Ondolá-
lás 8 dinár, fejmosás 8 dinár, hajvágás 8 dinár, mani-
kür 8 dinár, bérlet 10 szám 60 dinár. Elsőrendű ki-
szolgálás.

Kérem a mélyen tisztelt hölgyközönség szives
pártfogását.

Veszek kihullott haját.

Huszák Pál

uri és női fodrász, Aleksandrova ulica 15. Prokesch
1057 palota, vasutól 2 perc.

Bortermelők!

Horgosi, királyalmi és homoki borokat állandóan vásárolók.

Andrija Svare,

Szentai u. 17

1489

Uj divatüzlet Somborban

Szerb templommal szemben

Djura Konjović

Telefon 363

Megérkeztek nagy választékban őszi, téli, női és férfi ruha és kabátszővet k, ugymint:

Ruha-, kabátselymek, paplan e ymek

10423

és atlaszok, vásznak

fél és tiszta len,

barchetek

minden színben

Mélyen
leszállított
áron

Mélyen
leszállított
áron

KÖRÖSI GÉZA

szalámitészítő és füstölthúsárú feldolgozó telepe

(a helybeli főt. főrabbiág felügyelete alatt)

SUBOTICA Iroda és detail eladás: RUDIĆ U LICA 4 — Telefonszám: 513

Készít: a szalámit, tormásvirslit, kolbászt, finom felvágot-
takat, továbbá mindennemű füstölt, marha- és libahust

Libazsir eladás! — Kereskedőknek: árengedmény!

Vidéki rendelések azonnal továbbíthatnak!

10381

”DALMA”

(ezelőtt Buzolić & Co)

MARASZKINÓ- ÉS LIKÓRGYAR K. F. T. SPLIT

Vojvodinai képviselő: Allmentarija ügyökség és bizomány, Novisad

Kitüntetések: London, Páris, Liege, Wien, Róma, Zagreb, Split

Kivitel: Argentiniába, Ausztráliába, Chilébe, Cubába, Egyiptomba, K leire

Fiókok az amerikai Egyesült-Államokban és Kanadában.

Világhírű különlegességei: maraszkinó, vermut, prosch, cognac és gyümölcs r pők

Állandóan raktáron: belföldi, francia és holland likörök pálinkák, desszertborok, stb.

Kérjen árjegyzéket! Kérjen mintákat!
Nagykereskedőknek előnyá a !

Jégszekrények

mészárosok, hentesek, vendéglősök és magánháztartások részére
40% jégmegtakarítás

1095

BRAČA GOLDNER
SUBOTICA
TELEFON: 134.

KUKORICA-MALÁTA
ismét kapható
a Szabados-féle keményítőgyárban
Pallóki-put 130. Menhely szemben
10557

Olesó pénzért jó és megbízható árut adunk
Araink a következők:
Férfi I-a fehér sifon ingek . . . Din. 85.—-151
Férfi I-a színes zefir ingek . . . " 8.—
Férfi I-a divatos őszi kalapok . . . " 100.—
Selyem nyakkendők . . . " 24.—
Selyem sálak . . . " 25.—
Férfi I-a bőrkezttyük . . . " 35.—
Férfi elsőrendű flórharisnyák . . . " 45.—
Férfi elsőrendű zoknik . . . " 16.—
Férfi poulowerek . . . " 120.—
Női sel'emharisnyák minden színben . . . " 30.—
Női elsőrangú flórharisnyák minden színben . . . " 25.—
Női glasszé kezttyük minden színben . . . " 60.—
Női trikó kezttyük finom kivitelben . . . " 25.—
Gyermek patent harisnyák, fekete, drap, szürke színben . . . " 8.—
Divatos női retikulók . . . " 60.—
Kofferek minden nagyságban
Berendezett kofferkazetták nagy választékban
Női divat-esernyők . . . " 70.—
Braća Stipančević
Subotica, Aleksandrova ul. (Korzo) 10314

Legolesőbban szerezhethet be vaggontételekben
burgonyát, káposztát, vereshagymát, fokhagymát, diót, aszaltszilvát, szilvaizt és olasz konzervet
Lederer Elemér cégnél
Subotica, Manoj ovićeva ul. 7. — Telefon: 6-28
Sürgőnycim: „Konzerv“ Subotica

Naptárarúsítók figye' mébe!
Mielőtt bárhonnán naptárt venne vagy rendelne, kérjen ajánlatot a MINERVA-NAPTÁRAKRÓL
1928-ra
Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi-Naptár
Kis Naptár
A naptárak még szebb kiállításban jelennek meg, mint tavaly s minden naptárnál lényegesen olcsóbbak

Szját **stola-táskák**
készítésű a **hata-táskák**
bőrből és vászonból, valamint **ridikulók**
legolesőbban csakis a készítőnél kaphatók:
Schlager Henrik, Subotica
10314

Most jelent meg a
Polgári Jog Esettára
1. év folyamának első füzeté a
Magánjog, Bereshedelmi- és hiteljog, Perjog
Mindaz jogásznak, ügyvédnek, bírónak nélkülözhetetlen
Ára Din. 60.—
Kapható a
Bácsme gyei Napló Könyvostályánál
Vidéki megrendeléseknél 5.— dinár portó

26.— dinár
100 kg. tűrés gyári hulladék-
T Ű Z I F A
házhoz szállítva. Ugyanez
vaggontételekben **Din. 1750**
I-a bútt aprítva Din. 37.—
I-a kemény vegyes . . . 55.—
I-a poróz sra oaszén . . . 85.—
I-a oáztr. ul koksz . . . 85.—
házhoz szállítva 100 kg-ként!
Vujković J. és Társa

Ügynököt felveszek
S. AD. ENGL
varrógép-, kerékpár- és gramafonüzlet
Subotica, Rudić va ulica

Jó és olcsó az Oranier-kályha
Kapható:
Oehler és Blattmann-cégnél
Tulajdonos: **A. Meier**
Novisad, Sremska ulica

PAPPNÉ
kozmetika és manikűr-szalón, Paja Kujundžićeva (Wasselenyi ut) 3
Törvényileg védett valódi Pompadour krém mely egyedüli biztos ártalmatlan szer a szepők, májfoltok és patta ások ellen.
Arusítás és postai szétküldése utánvé tel

Szabóüzlet-megnyitás!
Izléses munka, olcsó árak!
Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Krámer Antal és Társa cégtől, melynek 25 éven át szálómunkása voltam, megváltam és Horváth János házában, Vass-féle vendéglővel szemben
szabóüzletem nyitottam
Mindem igyekezetem odairányul, hogy jó és olcsó munkával továbbra is kiérdemeljem régi ism róseim és barátaim szíves támogatását. Tisztelettel
Rukavina István
angol uri szabó

Izléses munka, olcsó árak!
Szabóüzlet-megnyitás!

A községi választásokról szóló **szabályrendelet**
Vlaskalin Milorád dr. miniszteri inspektor kiadása. - Magyarázatokkal ellátva könyv alakban 20 dinárért kapható a Minerva-könyvostályában. Vidéki megrendeléseknél 5 dinárt portóra kell még beküldeni.

Elsőrendű 10188
bécsi koksz
kapható
RÉVAI ADOLF
SUBOTICA, SOKOLSKA UL. 2
Telefon 551

KÖNYVSZSÍR
Emethali sajt
kapható
engros és en detail
Suzár Manónál
Subotica — Telefon 47

Órajavítások
Órák
A legjobb órajavító műhelyben kaphatók!
Thau Hermann-nál
Sokolka (Combló 5) u. 1

ABLAKÜVEG
minden méretben legolesőbban kapható
Drag. Obradović
üvegyári lerakat
Beograd, Knez Milana ulica 21.
Uroševa Pivnica

SIRKÓ!
Gránit- és márványból
minden kivitelben, — verseny-éres árakon
Virág Gyula
kőfaragónál
Tisza-Topola 8318

Somborban
a Bácsme gyei Napló részére
hirdetéseket
Dr. Szántó Miklós
Apatini ut 46. vez fel.
Telefonszám 341.

ROUTINIERTER VERKÄUFER
warden vom grossen Industrieunternehmern sowohl in Zagreb als auch in allen grösseren Provinstädten in SHS. gesucht.
Wir verlangen: Sicheres Auftreten! Freie Zeit! Nachweisbare Verkaufserfolge! Ausdauer und Arbeitslust.
Wir bieten: Hohe Provision! Allein ekauf! Grosse fast konkurrenzlose Absatzmöglichkeit! Sichere vornehme Existenz.
Eilangebote mit Referenzen erbeten unter „Amerika auch bei un: 86-10“ an d. INTERREKLAM A. G. Zagreb, Narovska 30 1055

BUTORSZÖVETEK
Selyem ripszek Moquettek
Brokátok Matracgradlik
Damasztok Szőnyegek
Velourok Futók
az összes kárpitos ke lékek nagyban és kicsinyben.
ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT. LÁRUK
Mintákat vidékre is küldünk.
Weitzenfeld és Társa
Subotica Detail: Városi bérpalota. Engros: Vilsonova ul. 7.

Oltönyt, felöltöt, télikabátot
a legolesőbban készit
nasl. **NAVAY ISTVAN**, uriszabó
SUBOTICA, Jelačićeva ul. 4. szám alatti üzlethelyiségben
kedvező fizetési feltételek! 1006

Ha kevés a pénze és fázik
menjen a gyönyörű pacaon **Lejkó Béla**
rőfösüzle tbe, mert ott már kaphat **74 dinárért**
140 cm. széles tiszta gyapju **télikabát** kelmét
1918

SZENTI ES VIRÁG
épület-műbutorasztalosárú ipartelep
Subotica. Telefon: 3-53.
Készítenek: műbutort, épület, portál, parkett, üzletberendezést stb.
Vári kerti és tonett székek, valamint parkett állan* dőn raktáron és olesón kaphatók.
Ajánlatot díjmentesen küldünk bárhová.

Ha szépet,
szel emeset és vidámat
akar olvasni,
rendelje meg az aábbi könyvet
40 dinárért
Cso'to: Szerelmes ürdög
Firenzuola: Szerelmi néphistóriák
Schach: Farsangi komédiák
Tersanszky Jenő: Havasi selyemfiu
Kapható a
Bácsme gyei Napló könyvostályában

Gyümölcsfák
néhány ezer darab, főleg a ma és körte, őszi fajták, eladásra kerülnek a Podravska Poljoprivredna A. D.-nél
Dárda (Baranya)
134

KORZÓ MOZI

Csütörtök—vasárnap: Amit még filmen nem láttak! Joe Bonomo óriáskirály, Amerika, kontra Luciano Albertini akrobatakirály, Olaszország Amerikában készült...

LIFKA-MOZI

Hétfőtől naponta Gyurkovics-lányok Herceg Ferenc regénye után. Eredeti zene, énekes és táncos revüvel.

HÁZASSÁG

Sok vagyonos nő vagyon-talan urakhoz is férjhez-menni óhajt. Megbízást el-fogad 'Amor' házasság-közvetítő iroda, Temesvár. 4. Str. Berteloth 21. 1622

Tamburások és tamburás-nők kerestetnek. Spasoje Stojanović, Subotica, Vil-sonova 33. 10485

VÉTEL-ELADÁS

Jókarban levő rövid zongor-át pianinót keresek meg-vételre. Cim a kiadóban. 10552

Ismeretség hiányában ez uton keresek széplelkű nőt élettársul. 35 éves földbir-tokos fiatalember vagyok...

Gyökerez rizling, kövidinka piros veltelini és sárga slanka (magyarka) erős vesszők kaphatók Mikuska-telep, Ludas pusztá, állo-más Suplyák. 10570

LEVELEZÉS

Ditthe levele van a kiadó-ban. Partner 21. 10551

Fiatál angol Setter vadász-kutya eladó. Cim Jesina Mihály vendéglős Radon-ovác Palicsi-ut. 10550

FOGLALKOZÁS

Társulnék rentabilis üzlet-hez 30—50.000 dinárig készpénzzel csak személye-sen tárgyal Peich ügynök-sége Vlaška 8. 10567

Harisnyakötőgépek teljes felszereléssel 7—10—12—13—14—16-os számú, el-adók Zrinjski trg 2. (Gyü-mölcs piac). 10564

Házmesteri, gyermektelent azonnalra keresek, Sombor Kralja Petra 30. 10561

Nyírségi burgonya elsőren-dű étkezésre és vetésre rózsza, Ella, hópehely és Wohltmann fajta és ká-poszta vagontételekben leg-előnyösebben és legolcsób-ban kapható Grünfeld Je-nőnél, Nyiregyháza. Kér-jen táviratilag ajánlatot. 10553

30.000 dinárral rendelkező kereskedő társulna, vagy befektetné pénztét jövedel-mező vállalatba, amelyben személyesen is résztvenne. Ajánlatok 'Megbízható' je-lige Pallas Reklám Szubo-tica. 10484

Gőz és motoros cséplőgar nitorak, magányos cséplők locomobilok, kisebb-na-gyobb motorok, motoros morzsológok, darálók jutányo-san eladók. — Kutúrásokat vízvezetési felszerelésekkel vállal: Vadócz Károly, Bač-ka Topola. 8744

Másfél éves kislányom mel-lé német vagy magyar in-telligensebb leányt kere-sek. Jelentkezni Dr. Peők Ivánnál, Jelačićeva ul. 1. II. emelet. 10465

Eladó hentesgépek: 1 zu-zógép, 1 volf, 1 keverőgép 1 feltő, 1 tepertőprés trans-misszióval és szijakkal, vil-lamos üzemre berendezve — Felvilágosítással szolgál Maksim Tepavac, Novisad Futoška ulica 20. 10469

Pálínkfőzést jutányos áron elvállalok. Kiszolgálás azon-al. Fontányi János, Su-botica, Nagykánász Mihály-né-féle ház, Gubogyár mel-lett. 10487

Gyári áron alul vásárol, ha ruháját Földes Samu ruhaárúházában. Gyü-mölcs piac vásárolja. Férfi öltöny 500, Raglan 700, borkabát 850, gummikö-peny 225, gyermekruhák 225, fiu vagy leánykö-peny 350, Női divatkabát 575 dinár. Vidékre után-vétel, meg nem felelés esetén kicserélem, vagy a pénzt visszaadom. Tes-sék meggyőződni, ügyvel-jen a cégre! 8424

Magyar anyanyelvű 5 és 2 éves fiugyermekeim mellé keresek szerb és német nyelven beszélő gyermek-kerítésznőt, aki ilyen minő-ségben már volt alkalmaz-va és a háztartásban is se-gédkezik. Fényképes aján-latok: Tellisz Károlyné Velika Kikinda, Vilsonova ulica címre küldendők. 10507

Kanó 10—20 PS Mc. Cor-mick Traktor mit auch ohne Pflug. Anträge mit Preisangabe an Michael Delajković, Vrbova. Post St. Petrovoselo. 10508

Keresek kaucióképes nős italkimérőt korcsmám részére azonnali belépésre. 'Lično pravo' és szerb-nyelv tudása megkövetel-tik. Fürst Cantavir. 10509

APRÓHIRDETÉSEK Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgubatis és címező közzétételre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívású jellegű leveleket továbbítunk. Kérve a közlésért a választásdíjat mellékelendő.

NEM KELL ÚTLEVÉL ÉS VIZUM az orvosoknak, hogy külföldre utaz-zanak vásárolni, mert mindennemű orvosi műszert és betegápolási cikket legolcsóbban vehetnek TENNER ORVOSI MŰSZERDEPOTBAN Subotica, Korzó 11. SZ. (Ügyeljen a cégre) Komplet felszerelések. Nikkelezés, élesítés, javítás

Kérjen mindenütt »ORCO« dobozos sajtót. Képviselő: Fr. Srdar & Co. Zagreb, Djure Deželica Prilaz 81

Ujból kapható a GYAKORLATI GAZDALEXIKON két vastos kötetben. Szerkeszti: Mille Géza mezőgazdasági kamarai főtitár. Mayer János magyar földművelésügyi miniszter előszavával. Százkéttáru szerkesztőbizottság. — Minden cikkét a leghozzáértőbb szakértő írta. Egész könyvtárat pótolja a könyv! Főbb tartalma: Konyhakertészet, szőlőművelés, baromfi-tenyésztés, méhészet, tejgazdaság, állat-gyógyászat, talajművelés, gyógynövények, vetőmagismeret, déhánylemésztés, gyü-mölcstermesztés, növénynevelés, erdő-szet, borászat, gazdasági gépek ismerete, állattenyésztés, műtrágyázás, takarmá-nyozás, vadászat, halászat, burgonya-termesztés, komlótermelés, paprika, ken-der, len, falusi konyha, háziipar, rovar-kártevők, nyultenyésztés, lo-, szarvas-marha-, juh- és sertésnevelés stb., stb. Két kötet ára közel 250 oldalon 480.— dinár Kapható a BACSMEGYEI NAPLÓ könyvosztályában

A KOVÁCS-FELE Nagyenyedi Arckenőcs és Borax-szappan évtizedek óta elismerten a legjobb és legártalmatlanabb arcszépítő és bőrfinomító szer. — Kapható minden gyógyszertárban, drogériában, és illatszertárban. — Főelárúsító: Drogeria Herel Subotica, Aleksandrova ul. 1.

VÁROSI MOZI Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap Kettős mű-or Nászéjszaka Egy szerelmes hercegnő regénye Főszereplők: Silvia hercegnő . . . Lily Dawita Keri herceg . . . Larry Lidtke Sabien Paskó, író . . . Paul Richter A hercegnő adjutánsa . Verebes Ernő CIRKUSZ CYKLON Nagy cowboy-cirkusz történet. A főszerepben ART ACCORD Előadások kezdete délután 4. 6 és este 1/2 9 órakor

Mindszentekre sirkoszoru-kat, rendkívül olcsó árban kaphat mindenféle nagy-ságban tiszta babér alap-ból rózsza, szegfű, krizante-num díszítéssel. Előjegyzé-seket elfogadok, olcsóbb mint bárhol. Kain virágüz-let, Városháza. 10387

KÜLÖNFÉLE Butorozott szoba kiadó. Pe-trogradska ul. 13. 10566

Olcsón eladó: Egy négyes Wertheim kassza, arany-órák, láncok, ezüstbort és óra, aranygyűrűk, briliáns és gyémántgyűrűk, aranyt-mérők, családi Singer var-rógép, horvát és szerb író-gépek. VI., Trumbićeva ul. 11. (Csirkepiac) Kis. 9459

Bérbe vagy elszámolásra keresek Vel.-Beeskereken vagy Kikindán kisebb ven-déglőt. 40 éves vagyok anyanyelvem magyar, szer-bül és németül is tudok, 9 évi adóügyi gyakorlatom van. Elfogadok esetleg rak-tárnoki állást is. Szili Ist-ván Banatska-Topola. 10554

Eladó fagyógép szalgfü-rész. Kovnik kuzatos mo-torral egész könnyű, kifo-gástalan állapotban. Pajc Kujundžićeva ul. 61. 10504

Lakást, több szobából állót keres november 1-ére dr. Skaljer, I., Poštanska uli-ca 9/I. 10330

Használt jókarban levő amerikai íróasztalt keres megvételre Brummer cukor-kagyár. 10526

Speciális szépítőszerek, elismert egjobb készítmé-nyek: szeplő-cremek, pat-tanás és zsiros arcból elle-ni gyógyító vizek, nappali és éjjeli krémek száraz arc-bőrhöz — tegylenként 50 din., üvegenként 60 din. — Utánvétellel küldi 'Lea koz-metika' Beograd, Palata Luxor. 7097

1 dinár egy edényfolt. Ennyi-be kerül egy lukasedény rendbehozatala. Vidékre 10 dinár, levélbéllyeg beküldé-se ellenében kap egy vá-lasztékot bérmentve. Me-djanski vaskereskedés. Su-botica. 8808

Bicsérdy, Halál legyőzése című művet 80 dinár be-küldése ellenében meg-küldi Garamszeghy Dezső Novivrbas. 10007

Gumi- és combiné-fűzők fehér és színes, a legjobb kivitelben. Gutai Ferencné VIII., Ostojićeva ul. 29. 9164

Két szoba konyhás uccai lakás a beltéren ebédlő és hálószoba berendezéssel azonnal átadó. Ugyanott egy jókarban levő furnéros egyszemélyes háló is eladó. Cim megludható a Sreća kiházásító irodában Vilson-ova ul. 11. 10558

Nyersolajmotor, -kompres-sor nélküli, 6 lóerős Deutz-féle, egy éve üzemben, el-adó. Megtekinthető Tükör-gyár, Starakanjiza. Ugyan-ott igen olcsón eladó egy 50 cm-es papírvágógép. 9805

Gyümölcsfák őszi szállít-ásra megrendelhetők Bed-nárf-féle faiskolában St.-Kanjiza, Bačka. Kérjen ár-jegyzéket. 9298

Fiatál rőfűsségédel, szerbül és magyarul beszélőt, fel-veszek. Horovitz Lipót vá-rosháza. 10544

Szoba, konyha, kamra, fás-kamra havi 400 dinárért ki-adó. Érdeklődni Visonova ul. 44. Cukrászdában. 10542

Szomborban 1 négyesöves 'Reinatz' systemű rádióké-szülék, 1 drb nagy, hango-san szóló 3 pár fűlkagyól teljes felszereléssel, vadonat új, 3500 dinárért eladó. — Cim: Velisavljević-féle cu-korkaüzlet, Sombor. 10117

Traži se stan veći, najman-je 4 sobe, kuhinja i ostale prikladne stvari u centru va-roši, plaća se kirija go-dišnje unapred. Pobježe: Nemzetközi Iroda, Aleksan-drova 9. 7628

Gépeket, használt, törött és üzemenkivülieket, trauz-missziókat, szijtárcsákat, forcsóveket, stb. minden mennyiségben vesz 'Calin' k. d. Zagreb. Mandilićina ul. 1. 8749

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bács-megyei Napló kiadóhiva-tala is elfogad

Csinosan butorozott szoba kiadó Jelačićeva ul. 8. I. emelet. 10547

"Dama" Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.